

MESYUARAT KETIGA, PENGGAL KEDUA
PARLIMEN KEEMPAT BELAS
2019

HARI RABU : 20 NOVEMBER 2019

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN DEWAN RAKYAT
MESYUARAT KETIGA, PENGGAL KEDUA
PARLIMEN KEEMPAT BELAS (2019)**

PERTANYAAN : LISAN

DARIPADA : YB. DR HASAN BIN BAHAROM [TAMPIN]

TARIKH : 20 NOVEMBER 2019

SOALAN

Minta **MENTERI PELANCONGAN, SENI DAN BUDAYA** menyatakan apakah usaha-usaha Kementerian dalam mempromosikan budaya masyarakat Melayu, Sabah dan Sarawak sebagai fokus utama di peringkat antarabangsa dan juga bertujuan mengelakkan hegemoni budaya asing di negara ini.

JAWAPAN

Tuan Yang di-Pertua,

Kementerian Pelancongan, Seni dan Budaya melalui Tourism Malaysia (TM) sentiasa memperkenalkan Malaysia sebagai destinasi pelancongan utama dengan menonjolkan produk-produk pelancongan yang menarik termasuklah elemen budaya pelbagai kaum di Malaysia.

Melalui penyertaan TM di pameran pelancongan antarabangsa seperti World Travel Mart (WTM) London, International Tourism Bourse (ITB) Berlin, Arab Travel Mart (ATM) Dubai, South Indian Travel & Tourism Exhibition (SATTE) New Delhi, dan Asean Travel Forum (ATF), budaya pelbagai kaum akan dipertontonkan melalui gerak tari dan pakaian tradisional semasa persembahan kepada pelawat yang datang ke pameran tersebut yang terdiri dari pengusaha pelancongan luar negara (*buyers*), media dan konsumer. Selain persembahan

NO. SOALAN : 1

kebudayaan, turut dipromosikan adalah penghasilan kraf seperti demonstrasi pembuatan batik dan seni lukisan inai.

TM turut menganjurkan promosi khusus makanan dan kebudayaan (*Food and Cultural Promotion*) dengan kerjasama daripada hotel-hotel serta restoran terpilih di luar negara. Penulis-penulis dari majalah kulinari serta krew TV turut dijemput agar dapat memberikan publisiti yang meluas mengenai keunikan Malaysia sebagai destinasi kulinari dan kebudayaan.

Tuan Yang di-Pertua,

Bagi meningkatkan lagi promosi budaya pelbagai kaum dan etnik diperingkat antarabangsa, TM juga menjemput penulis, wartawan serta wakil media sosial antarabangsa (instagram, facebook) untuk menyertai lawatan suai-kenal ke Inap Desa (homestay). Penulis, wartawan serta bloggers akan mengalami sendiri pengalaman unik tinggal bersama masyarakat tempatan serta mempelajari sedikit sebanyak budaya budaya tempatan termasuklah budaya etnik Sabah dan Sarawak. Bloggers dan Influencers akan mempromosikan pengalaman mereka ini melalui pelbagai platform media sosial.

Kementerian melalui Jabatan Kebudayaan dan Kesenian Negara (JKKN) turut mempromosikan budaya pelbagai kaum melalui pelaksanaan Festival Seni Hidup @ *Living Arts Culture Festival* bertujuan untuk mengangkat dan memartabatkan keunikan warisan seni budaya dalam menyemarakkan seni budaya yang kurang diketengahkan dan hampir pupus bagi menjadi pencetus kepada usaha pemuliharaan dan pemeliharaan. Program ini telah berlangsung daripada 15 hingga 17 November 2019 bertempat di Pusat Pelancongan Malaysia (MaTiC), Kuala Lumpur dengan penglibatan 18 kumpulan daripada 6 buah negara yang memperkenalkan keunikan kesenian negara masing-masing. Semasa festival ini, kesenian daripada Malaysia seperti Dondang Sayang, Gendang Melayu Sarawak, Main Puteri, Dabus, Anak Umbang dan Terinai turut dipersembahkan.

NO. SOALAN : 1

Selain itu, JKKN turut diberi tanggungjawab menyediakan persembahan kesenian bagi program-program antarabangsa di mana Malaysia berperanan selaku tuan rumah seperti *ASEAN Summit* pada tahun 2015 dan *ASEAN Day* pada tahun 2017 dan 2019. Di dalam program berkenaan JKKN telah mengangkat kesenian tempatan melalui persembahan kebudayaan seperti tarian pelbagai kaum kepada peserta luar negara.

Untuk makluman Ahli Yang Berhormat, antara usaha Kementerian bagi mengelakkan hegemoni asing adalah melalui penggubalan Dasar Kebudayaan Negara. Dasar ini telah dirangka secara menyeluruh dengan memberi penekanan kepada usaha-usaha pemuliharaan, pemeliharaan, dan perlindungan khazanah warisan bangsa, dan pengukuhan jati diri rakyat.

JKKN turut melaksanakan program Perantisan yang bertujuan untuk melahirkan kumpulan pelapis yang mampu menguasai aspek kesenian tradisional mengikut identiti negeri. Contohnya seni Mek Mulung dan Hadrah di Kedah, Tarian Etnik Bisaya dan muzik tradisional Kulintangan serta Gendang Burdah di Sarawak. Program Bimbingan Seni Budaya juga merupakan usaha JKKN membimbing generasi muda seawal usia kanak-kanak untuk mengenali, menghargai dan menyemarakkan seni budaya warisan masyarakat. Program yang dilaksanakan ini merupakan usaha untuk memupuk dan memperkukuhkan jati diri supaya generasi muda lebih menghargai kesenian warisan berbanding kesenian luar.

Kementerian akan terus mempromosikan budaya pelbagai kaum sebagai salah satu produk pelancongan penting untuk menggalakkan kedatangan pelancong asing ke Malaysia. Kerjasama rapat dengan agensi-agensi pelancongan serta media dari luar negara akan terus ditingkatkan bagi mempromosikan "*cultural tourism*" diperingkat antarabangsa sebagai satu daya tarikan untuk menggalakkan mereka memilih Malaysia sebagai destinasi percutian sempena kempen Visit Malaysia 2020.

Sekian, terima kasih.

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN LISAN DEWAN RAKYAT
MESYUARAT KETIGA, PENGGAL KEDUA
PARLIMEN KEEMPAT BELAS**

PERTANYAAN : LISAN

**DARIPADA : DATO' DR. SHAMSUL ANUAR
BIN HAJI NASARAH [LENGGONG]**

TARIKH : 20 NOVEMBER 2019 [RABU]

SOALAN NO. 2

Minta **MENTERI PERUMAHAN DAN KERAJAAN TEMPATAN**
menyatakan :-

- (a) sejauh manakah penganjuran Kempen Pemilikan Rumah (HOC) kepada pembeli warga asing berupaya menyelesaikan isu lambakan rumah mewah tidak terjual serta berupaya untuk memulihkan ekonomi negara; dan
- (b) bagaimana pula dengan nasib rakyat Malaysia yang dikategorikan sebagai miskin/miskin bandar yang masih tidak memiliki rumah pertama. Nyatakan inisiatif Kementerian berkenaan perkara ini.

JAWAPAN

Tuan Yang di-Pertua,

JAWAPAN (A)

1. Untuk makluman Yang Berhormat, HOC merupakan program yang diperuntukkan kepada rakyat Malaysia sahaja bagi memiliki kediaman dengan insentif yang diberikan oleh Kerajaan dan diskaun daripada pihak pemaju. Manakala melalui program *Malaysia My Second Home* (MM2H), Kerajaan Malaysia menyediakan satu inisiatif untuk menarik dan menawarkan peluang kepada warganegara asing yang mempunyai kemampuan kewangan yang tinggi serta memenuhi syarat untuk menetap dan merancakkan ekonomi di Malaysia melalui subsektor pelaburan, hartanah, pendidikan, perubatan, dan automobil.
2. Berdasarkan data Pusat Maklumat Harta Tanah Negara (NAPIC) Suku Kedua 2019, terdapat 4,213 (12.8%) rumah mewah berharga RM1 juta ke atas dengan nilai RM8.3 bilion tidak terjual di negara ini. Sehubungan itu, penjualan rumah mewah kepada warga asing dapat mengurangkan lambakan unit rumah mewah sedia ada serta menggalakkan pertumbuhan ekonomi secara keseluruhannya.
3. Selain itu, berdasarkan transaksi jual beli hartanah kediaman yang dikeluarkan oleh NAPIC, sehingga kini (Jan - Jun 2019), jumlah pemilikan rumah oleh warga asing adalah amat rendah iaitu sebanyak 398 orang (0.4%), berbanding pemilikan oleh warga Malaysia iaitu 99,524 orang (99.6%). Secara keseluruhan, transaksi ini menunjukkan pasaran hartanah kediaman bagi warga asing masih terkawal.
4. Bagi mengekalkan pertumbuhan ekonomi yang positif, Kementerian Perumahan dan Kerajaan Tempatan (KPKT) mencadangkan agar tindakan segera diambil bagi memastikan

lambakan rumah mewah ini terjual dan sekali gus membantu merancakkan kembali ekonomi negara. KPKT mencadangkan agar rumah-rumah mewah yang tidak terjual ini boleh dijual kepada ekspatriat yang berkelayakan mengikut mekanisme sedia ada Kerajaan melalui program MM2H dan bukanlah melalui HOC seperti yang telah dijelaskan dalam kenyataan media pada 12 September 2019.

JAWAPAN (B)

5. Bagi rakyat Malaysia yang dikategorikan sebagai miskin/miskin bandar yang masih tidak memiliki rumah pertama, Kerajaan amat komited untuk menyediakan perumahan khususnya bagi golongan B40 dan M40. Antara inisiatif perumahan sedia ada yang dilaksanakan oleh Kerajaan adalah seperti:

- i. **Penyediaan 1 Juta Rumah Mampu Milik (RMM)** dalam tempoh 10 tahun di seluruh negara sebagaimana Manifesto Pakatan Harapan melalui agensi-agensi pelaksana seperti KPKT, lain-lain Kementerian, Kerajaan Negeri dan pihak swasta;
- ii. **Skim pembiayaan Dana RM1 Bilion oleh Bank Negara Malaysia (BNM).** Dana berjumlah RM1 bilion ini diwujudkan untuk membantu pembeli rumah daripada kumpulan berpendapatan rendah di seluruh negara bagi membiayai pembelian rumah pertama mereka. Dana ini akan tersedia selama dua tahun mulai 2 Januari 2019 atau sehingga dana RM1 bilion itu habis digunakan. Skim ini telah ditambah baik dengan pendapatan maksimum bulanan isi rumah dinaikkan sehingga RM4,360 dan harga maksimum harta tanah dinaikkan sehingga kepada RM300,000;

- iii. **Pemanjangan tempoh pembiayaan perumahan sektor awam di bawah Lembaga Pembiayaan Perumahan Sektor Awam (LPPSA)** di mana tempoh pembiayaan pertama daripada 30 tahun kepada 35 tahun;
- iv. **Jaminan Cagamas SRP Berhad** untuk membantu golongan muda yang berpendapatan RM3,000 sebulan dan ke bawah untuk memiliki rumah. Di mana Cagamas SRP akan menjamin 10% (dari 90% hingga 100%) daripada pembiayaan berkenaan;
- v. **Diskaun Plus**, penawaran diskaun oleh pemaaju perumahan dengan zero deposit (yang disokong oleh skim jaminan Cagamas/SJKP) meningkatkan keupayaan pembeli dengan memberi jaminan kewangan kepada pembeli;
- vi. **FundMyhome (Crowd Funding)**, konsep di mana rakyat boleh mendapatkan bantuan kewangan untuk membeli rumah melalui kaedah pinjaman terbuka. Pembeli cuma perlu membayar 20% daripada harga rumah manakala baki 80% akan disumbang oleh pembiaya yang terlibat dan pulangan akan dikongsi bersama pada masa hadapan; dan
- vii. **Pengecualian duti setem dan pelepasan cukai** juga diberikan ke atas pembelian rumah pertama yang berharga RM300,000 ke bawah berkuat kuasa 1 Januari 2019 sehingga Disember 2019 yang dilaksanakan melalui HOC 2019. Pengecualian ini dilihat dapat mengurangkan beban kewangan isi rumah terutamanya golongan berpendapatan rendah dan sederhana.

6. Selain itu, antara inisiatif perumahan baru yang sedang dikaji oleh kerajaan adalah:

- i. **Memperkenalkan program Rumah Mampu Milik di bawah KPKT iaitu Rumah Malaysia** dengan mengaplikasikan spesifikasi dan ciri-ciri di dalam DRMM iaitu keluasan rumah minimum 900kps serta berdasarkan pendapatan isi rumah median mengikut lokasi dan negeri;
- ii. **Program Sewa Untuk Memiliki/ Rent-to-Own (RTO).** Dana sebanyak 2 bilion akan disediakan oleh institusi kewangan untuk ditawarkan kepada rakyat kumpulan B40 dan M40 terendah bagi memiliki rumah mampu milik yang berharga RM300,000 dan ke bawah secara sewaan. Seterusnya bermula pada tahun kedua, penyewa diberi pilihan untuk memiliki hartanah kediaman tersebut setelah memenuhi syarat kelayakan pinjaman perumahan;
- iii. **Penggubalan Akta Sewa Kediaman (RTA)** bagi pemilikan perumahan persendirian dan juga untuk melindungi penyewa rumah yang tidak mampu membeli rumah sendiri. RTA yang digubal akan lebih menyeluruh dan komprehensif dalam menangani isu-isu penyewaan dan pemilikan rumah pada masa akan datang;
- iv. **Skim perkongsian ekuiti perumahan (Cagamas Shared Equity Scheme) di bawah Cagamas Berhad.** Di bawah skim ini Cagamas akan menyalurkan 20% daripada deposit bagi pihak pembeli manakala baki 80% disediakan oleh pihak bank. Cadangan ini turut membabitkan pembiayaan alternatif yang mana Cagamas akan membantu memberi jaminan sehingga 100% daripada harga rumah tersebut;

- v. **Shared Ownership Initiatives** - Kerajaan Persekutuan akan menyediakan dana pembangunan untuk pegangan ekuiti sehingga 40% selama 20 tahun. Manakala, institusi kewangan akan menyediakan pinjaman perumahan bagi pegangan ekuiti sehingga 60%; dan
 - vi. KPKT dengan kerjasama NAPIC sedang membangunkan **Housing Integrated Management System (HIMS)** bertujuan untuk menyediakan sistem lengkap mengenai maklumat penawaran serta keperluan untuk mengurangkan *mismatch* serta memastikan perancangan perumahan yang lebih terancang dan sistematik.
6. Kesimpulannya, inisiatif-inisiatif ini telah dan akan dilaksanakan oleh Kerajaan bagi membantu memastikan setiap rakyat terutamanya bagi memastikan rakyat mampu memiliki rumah berkualiti khususnya untuk golongan B40 dan M40.

Sekian, terima kasih.

PEMBERITAHUAN PERTANYAAN DEWAN RAKYAT
MESYUARAT KETIGA, PENGGAL KEDUA
PARLIMEN KEEMPAT BELAS

PERTANYAAN : LISAN

DARIPADA : TUAN SIVAKUMAR VARATHARAJU NAIDU
[BATU GAJAH]

TARIKH : 20 NOVEMBER 2019 (RABU)

SOALAN

TUAN SIVAKUMAR VARATHARAJU NAIDU [BATU GAJAH] minta **MENTERI KESIHATAN** menyatakan jumlah pesakit "*Spinal Muscular Atrophy*" (SMA) di seluruh negara. Adakah pesakit-pesakit ini dirawat dengan ubat Spinraza atau Zolgensma di negara kita. Jika tidak, kenapa.

JAWAPAN

Tuan Yang di-Pertua,

Spinal Muscular Atrophy (SMA) merupakan penyakit genetik *neurodegenerative* yang melibatkan sistem saraf pusat dan periferi yang mengakibatkan kelemahan otot secara progresif. Penyakit ini dibahagikan kepada 4 jenis iaitu *SMA type 1* (tahap teruk), *type 2* (tahap sederhana), *type 3* (tahap biasa) di kalangan pesakit pediatrik dan *type 4* di kalangan pesakit dewasa berdasarkan masa simptom bermula dan keterukan simptom.

Anggaran kadar insiden di Malaysia untuk penyakit *Spinal Muscular Atrophy* ini adalah sebanyak 4.9 per 100,000 kelahiran hidup atau 1 dalam 20,000 populasi. Data dari Institut Penyelidikan Perubatan menunjukkan bilangan kes dari tahun 2013 hingga ke 2017 adalah sebanyak 20 hingga 30 kes setiap tahun. Namun begitu, data ini bukanlah merupakan data keseluruhan pesakit *Spinal Muscular Atrophy* kerana tiada pangkalan data atau registri untuk *Spinal Muscular Atrophy* ini.

Tuan Yang di-Pertua,

Pihak Kementerian Kesihatan Malaysia (KKM) mengambil maklum bahawa ubat Spinraza (Nursinersen) yang dihasilkan oleh syarikat farmaseutikal Biogen dan ubat Zolgensma yang dihasilkan oleh syarikat farmaseutikal Novartis telah diluluskan oleh FDA di Amerika Syarikat untuk rawatan penyakit *Spinal Muscular Atrophy* ini. Semua ubat yang digunakan di Malaysia perlu mendapatkan kelulusan dan didaftar oleh Bahagian Regulatori Farmasi Negara.

Sehingga kini, syarikat farmaseutikal yang bertanggungjawab masih belum mengemukakan permohonan untuk mendaftar atau memasarkan ubat ini di Malaysia. Sekiranya permohonan dikemukakan, pihak KKM akan memberi pertimbangan yang sewajarnya. Oleh sebab itu, buat masa ini belum ada pesakit SMA di Malaysia yang dirawat dengan ubat Spinraza atau Zolgensma.

Sekian, terima kasih.

**MESYUARAT KETIGA, PENGGAL KEDUA,
PARLIMEN KEEMPAT BELAS
PEMBERITAHUAN PERTANYAAN
DEWAN RAKYAT MALAYSIA**

PERTANYAAN : JAWAB LISAN

**DARIPADA : DATUK HAJI AHMAD JAZLAN BIN
YAAKUB [MACHANG]**

TARIKH : 20.11.2019 (RABU)

SOALAN NO. 4

minta **MENTERI PEMBANGUNAN LUAR BANDAR** menyatakan semenjak tahun 2018 sehingga suku ketiga 2019, berapa jumlah usahawan yang menerima manfaat pembiayaan melalui Skim Pembiayaan Ekonomi Desa (SPED) dan berapa jumlah pembiayaan yang terlibat.

JAWAPAN

Tuan Yang di-Pertua,

Untuk makluman Yang Berhormat, Skim Pembiayaan Ekonomi Desa (SPED) adalah merupakan satu usaha berterusan Kerajaan bagi membantu usahawan luar bandar untuk memperolehi pinjaman bagi mengembangkan perniagaan ke arah pemantapan perniagaan dan pendapatan. Tahun 2019 adalah merupakan tahun kelapan belas (ke-18) penubuhan program SPED bagi usahawan Bumiputera di Luar Bandar semenjak ditubuhkan pada tahun 2001.

Skop pembiayaan ini adalah meliputi pembelian mesin/peralatan, modal kerja dan ubah suai atau menaik taraf premis perniagaan. Keunikan skim pembiayaan ini adalah ianya tidak mengenakan syarat penjamin, bayaran perkhidmatan berasaskan jumlah baki pinjaman semasa dan tempoh penangguhan bayaran balik selama enam (6) bulan bagi memberi peluang kepada peminjam menjana pendapatan. Dua (2) buah bank pelaksana bagi SPED adalah Bank Kerjasama Rakyat Malaysia Berhad (Bank Rakyat) dan Small Medium Enterprise Development Bank Malaysia Berhad (SME Bank). Had pembiayaan Skim ini adalah sebanyak RM20,000.00 sehingga RM250,00.000 dan pembiayaan sebanyak 3 kali dibenarkan dengan had maksimum RM500,000.00.

Semenjak tahun 2018 sehingga suku ketiga tahun 2019, jumlah usahawan yang telah menerima manfaat pembiayaan melalui Skim Pembiayaan Ekonomi Desa (SPED) ialah seramai 165 orang yang melibatkan pembiayaan sebanyak RM18,060,831.

TAHUN	PERMOHONAN YANG DILULUSKAN	JUMLAH PEMBIAYAAN
2018	101	11,020,731.00
Nov 2019	68	7,385,020.00
JUMLAH	171	18,405,751.00

Sekian, terima kasih.

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN LISAN
DEWAN RAKYAT MESYUARAT KETIGA,
PENGAL KEDUA, PARLIMEN KEEMPAT BELAS**

PERTANYAAN : LISAN

DARIPADA : TUAN OSCAR LING CHAI YEW [SIBU]

TARIKH SOALAN : 20 NOVEMBER 2019 (RABU)

SOALAN

Minta **MENTERI PEMBANGUNAN USAHAWAN** menyatakan apakah usaha yang telah dan akan dilakukan untuk membantu usahawan belia di Sarawak. Senaraikan kesemua skim dan bantuan yang ada untuk membantu mereka.

JAWAPAN

Tuan Yang Dipertua,

1. Untuk makluman Yang Berhormat, Kementerian Pembangunan Usahawan (MED) kini sedang menumpukan usaha untuk meningkatkan jumlah usahawan belia di seluruh negara termasuk Sabah dan Sarawak.

2. Antara program khusus yang disediakan untuk membantu golongan belia melalui MED dan agensi di bawahnya adalah seperti:

- (i) **Program Pembangunan Usahawan Siswazah** oleh TEKUN;
- (ii) **Program Agropreneur Muda** oleh TEKUN;
- (iii) Program **PROTÉGÉ Ready to Work, PROTÉGÉ Booster, PROTÉGÉ Uni-Preneur, PROTÉGÉ Business Accelerator dan PROTÉGÉ Reach Out** oleh Professional Training and Education for Growing Entrepreneurs (PROTÉGÉ);
- (iv) **Tunas Usahawan Belia Bumiputera (TUBE) 6.0** oleh SME Corp.;
- (v) **Pembiayaan Mikro-i** oleh Bank Rakyat; dan
- (vi) **Kursus keusahawanan jangka pendek dan program “mentoring/coaching”** oleh INSKEN seperti:
 - INSKEN Business Coaching: Cafe/Restaurant@Sarawak;
 - INSKEN Business Coaching: Homestay@Sarawak;
 - INSKEN Business Coaching: SPA@Sarawak; dan
 - INSKEN Business Coaching: Postnatal@Sarawak; serta
- (vii) **Geran Bantuan Pembangunan Koperasi dan Pembiayaan Tabung Modal Pusingan** oleh Suruhanjaya Koperasi Malaysia (SKM).

3. Selain itu, **Program Inovasi Usahawan Muda SME Bank Y-Biz Challenge** dan **SME Bank 90-Days Biz Challenge** turut disediakan oleh **SME Bank** khas untuk usahawan yang masih menuntut. Sejak diperkenalkan, seramai 64 pelajar dari 16 buah sekolah di Sarawak telah terlibat dengan Program Inovasi Usahawan Muda SME Bank Y-Biz Challenge manakala 116 pelajar dari 21 buah kolej telah terlibat dengan SME Bank 90-Days Biz Challenge.

4. Kementerian juga telah mewujudkan **Program Pembangunan Usahawan Fertigasi (Fertigreneur)** yang menyasarkan penglibatan golongan belia, warga emas, ibu tunggal serta orang kelainan upaya (OKU) melalui galakan keusahawanan dalam bidang tanaman fertigasi. Program ini telah dijalankan secara rintis di Terengganu bagi tahun 2019 dan Kementerian sedang meneliti pelaksanaan program ini ke negeri-negeri lain termasuk di Sarawak.

Sekian, terima kasih.

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN LISAN DEWAN RAKYAT
MESYUARAT KETIGA, PENGGAL KEDUA,
PARLIMEN KEEMPAT BELAS**

PERTANYAAN : LISAN
DARIPADA : Y.B. DATO' SRI HAJI ABDUL RAHMAN BIN MOHAMAD
[LIPIS]
TARIKH : 20 NOVEMBER 2019 (RABU)

SOALAN NO. 6

Y.B. DATO' SRI HAJI ABDUL RAHMAN BIN MOHAMAD [LIPIS] minta **MENTERI KEWANGAN** menyatakan jumlah terkini bon-bon dan pinjaman yang telah diterima oleh Kerajaan dari negara-negara atau pihak luar bagi memastikan impian ke arah mengurangkan hutang negara Malaysia sebanyak RM1 trilion benar-benar tercapai.

JAWAPAN

Tuan Yang di-Pertua,

1. Keperluan pembiayaan Kerajaan Persekutuan diperoleh menerusi penerbitan bon dan sukuk Kerajaan daripada sumber dalam negeri dan juga luar negeri. Sejar dengan peraturan kewangan yang telah ditetapkan seperti yang termaktub di dalam Akta Pinjaman (Tempatan) 1959, Akta Pendanaan Kerajaan 1983 dan Akta Pinjaman Luar Negeri 1963, pinjaman hanya dibuat untuk membiayai perbelanjaan pembangunan dan membiayai semula hutang yang matang.
2. Di samping itu, Akta Pinjaman Luar Negeri 1963 juga menetapkan bahawa siling pinjaman luar negeri tidak melebihi RM35 bilion. Sehingga akhir Jun 2019, jumlah hutang luar negeri terkumpul adalah RM29.2 bilion atau 1.9% daripada jumlah hutang Kerajaan Persekutuan merangkumi hutang dalam mata wang Dolar AS (RM15.9 bilion), Yen (RM13.1 bilion), Dinar Islamik (RM216 juta), Euro (RM1.6 juta) dan Dolar Kanada (RM2.5 juta).
3. Pada 15 Mac 2019, Kerajaan Persekutuan telah menerbitkan bon Samurai dengan jaminan *Japan Bank for International Cooperation* (JBIC) sebanyak 200 bilion yen (RM7.4 bilion), bertempoh matang 10-tahun pada kadar kupon 0.53% setahun. Penerbitan bon ini merupakan yang pertama sejak penerbitan bon Samurai yang terakhir pada tahun 1989 dan merupakan terbitan bon kerajaan jaminan JBIC yang terbesar dalam pasaran Jepun.
4. Sehingga akhir Jun 2019, kedudukan hutang Kerajaan Persekutuan adalah berjumlah RM799.1 bilion atau 52.7% daripada Keluaran Dalam Negeri Kasar (KDNK), kekal di bawah paras 55% daripada KDNK.

Tuan Yang di-Pertua,

5. Dalam pengurusan hutang yang berhemah, setiap terbitan bon atau sukuk berdenominasi mata wang asing perlu diteliti dengan lebih terperinci mengambil kira had statutori pinjaman luar negeri, profil kematangan hutang dan pendedahan risiko mata wang asing terhadap penarafan negara. Ini bagi memastikan Kerajaan dapat meluaskan asas pelabur, mendapat nilai untuk wang (*value for money*) ke atas kadar kupon, seterusnya mencapai objektif utama untuk mengurangkan kos pembiayaan Kerajaan.

**MESYUARAT KETIGA, PENGGAL KEDUA,
PARLIMEN KEEMPAT BELAS
PEMBERITAHUAN PERTANYAAN
DEWAN RAKYAT MALAYSIA**

PERTANYAAN : JAWAB LISAN

**DARIPADA : DATUK HAJAH AZIZAH BINTI DATUK
SERI PANGLIMA HAJI MOHD DUN
[BEAUFORT]**

TARIKH : 20.11.2019 (RABU)

SOALAN NO. 7

minta **MENTERI PEMBANGUNAN LUAR BANDAR** menyatakan:

- (a) jumlah penerima manfaat program-program keusahawanan KEMAS khususnya kawasan luar bandar Sabah; dan
- (b) berapa peratus keterlibatan wanita dalam program keusahawanan Kementerian terutamanya dalam kawasan luar bandar.

JAWAPAN

Tuan Yang di-Pertua,

(a) Untuk makluman Yang Berhormat, bagi membantu penduduk di kawasan luar bandar untuk meningkatkan taraf ekonomi dan pendapatan mereka, KEMAS mempunyai program-program keusahawanan yang bertujuan untuk memberi manfaat kepada masyarakat khususnya di kawasan luar bandar. Program-program tersebut adalah Kursus Kemahiran Quick Win, Wacana Ilmu Wanita Inspirasiku (WINS) dan Kursus Keusahawanan Rintis.

Kursus Kemahiran Quick Win adalah kursus kemahiran jangka pendek bertujuan untuk memberi peluang kepada peserta mempelajari teknik dan kemahiran dalam penghasilan sesuatu produk. Peserta yang menyertai Kursus ini turut diberikan peralatan (*tool kit*) sebagai platform kepada mereka dalam mengoptimumkan penghasilan produk seterusnya meningkatkan pendapatan mereka. Kursus ini memberi tumpuan kepada empat (4) bidang kemahiran iaitu jahitan, masakan, dandanan diri dan seni tangan. Kumpulan sasaran untuk kursus ini adalah di kalangan ahli komuniti berpendapatan rendah (B40) yang terdiri daripada para belia, peserta kelas kemahiran KEMAS, ibu tunggal, suri rumah dan orang kurang upaya (OKU) bergantung kepada bidang kursus yang dijalankan.

Sebanyak 68 siri kursus Kemahiran Quick Win telah diadakan di Sabah sejak program ini mula diperkenalkan pada tahun 2016 dan telah memberi manfaat kepada 920 orang peserta di Sabah.

Selain daripada itu, KEMAS juga turut menganjurkan **Program Wacana Ilmu Wanita Inspirasiku (WINS)**, yang dilaksanakan secara bual bicara dengan mengetengahkan ahli-ahli panel yang berjaya dalam bidang keusahawanan bertujuan untuk berkongsi pandangan dan pengalaman bagi memperkasa usahawan wanita luar Bandar.

Golongan sasar bagi program ini adalah peserta kelas kemahiran KEMAS, usahawan rintis atau pengusaha kecil KEMAS, para belia, suri rumah dan ibu tunggal.

Sebanyak tiga (3) siri Program WINS telah dilaksanakan di Sabah dan telah memberi manfaat kepada 600 orang sejak mula diperkenalkan pada tahun 2019.

Manakala untuk **Kursus Keusahawanan Rintis**, yang mula dilaksanakan pada Mac 2019, bertujuan untuk memberi pendedahan dan kemahiran kepada kumpulan sasar dalam bidang keusahawanan.

Kursus ini diadakan melalui kaedah ceramah, latihan dan pembentangan. Kumpulan sasar yang mengikuti kursus ini adalah terdiri daripada peserta yang telah menghadiri kursus kemahiran Quick Win KEMAS, peserta kelas kemahiran KEMAS, bekas pelatih Akademi Kemahiran KEMAS dan individu yang pernah menerima bantuan/latihan daripada KEMAS.

Kursus-kursus tersebut ialah Kursus Asas Keusahawanan Alaf 21, Kursus Penyediaan Rancangan Perniagaan, Kursus Sistem Pengurusan Kewangan, Kursus Reka Bentuk Perniagaan dan Kursus *Online Marketing*. Jumlah penerima manfaat bagi Kursus Keusahawanan Rintis anjuran KEMAS di negeri Sabah bagi tahun 2019 adalah seramai 266 orang.

Oleh yang demikian, jumlah keseluruhan penerima manfaat program-program keusahawanan KEMAS di Sabah adalah **seramai 1,786 orang**.

Tuan Yang Di-Pertua,

(b) Untuk makluman Yang Berhormat, sehingga Januari 2019, **peratus usahawan wanita daripada keseluruhan usahawan** yang menerima bimbingan KPLB dan agensi-agensi di bawahnya **adalah sebanyak 47.59%**.

Ini termasuklah usahawan daripada **Jabatan Kemajuan Masyarakat (KEMAS)** dan **Majlis Amanah Rakyat (MARA)**, selain usahawan **Lembaga-lembaga Kemajuan Wilayah** yang merupakan agensi Kementerian ini. Angka ini turut mengambil kira bilangan usahawan dari agensi-agensi KPLB pada akhir tahun 2018 tetapi dipindahkan ke Kementerian lain mulai 2019 iaitu **Jabatan Kemajuan Orang Asli**

(JAKOA), FELCRA Berhad (FELCRA) dan Pihak Berkuasa Kemajuan Pekebun Kecil Perusahaan Getah (RISDA).

Sepanjang tahun 2019, **terdapat peningkatan kepada penglibatan usahawan wanita** di dalam program-program anjuran KPLB. Sebagai contoh, pada tahun 2018, program Ekspo Inovasi dan Teknologi Keusahawanan Desa (INOTEKDESA) menerima penyertaan usahawan wanita sebanyak 43.75%. Tetapi pada tahun ini, penyertaan usahawan wanita untuk program **Karnival Usahawan Desa (KUD@KPLB)** adalah berada **pada tahap 51.39%**. Begitu juga untuk program ***Rural to Global*** yang diperkenalkan pada tahun 2019, tahap penyertaan usahawan wanita adalah memberangsangkan iaitu **45.45%**.

Malahan, sepertimana yang disebutkan tadi, menerusi Pelan Harapan 2018-2023, terdapat juga program-program keusahawanan yang dianjurkan khusus untuk wanita, iaitu program KEMAS, **Wacana Ilmu Wanita Inspirasiku (WINS)** yang telah disertai oleh seramai **8,400 orang peserta wanita pada tahun ini** dan program **Wanita Inspirasi Ekonomi (WISE)** anjuran MARA, iaitu sebuah skim yang memberi fokus kepada usahawan berumur 18-60 tahun dengan melibatkan had pembiayaan sebanyak RM50,000 berkonsepkan pembiayaan patuh syariah. Antara latihan yang disediakan ialah pembentukan usahawan, motivasi serta membantu menyediakan pelan perniagaan bagi mereka yang berhasrat untuk memulakan sesuatu perusahaan. **Program WISE** ini sedang berlangsung sekarang iaitu dari **20 hingga 21 November 2019 di negeri Kelantan** dan ianya akan berterusan di negeri-negeri lain kerana ianya merupakan program tahunan anjuran MARA. **Program WISE** berupaya **melonjakkan peranan wanita dalam bidang keusahawanan dan menggalakkan penglibatan wanita** untuk bergerak secara lebih agresif dalam bidang perniagaan.

Sekian, terima kasih.

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN DEWAN RAKYAT
MESYUARAT KETIGA, PENGGAL KEDUA,
PARLIMEN KEEMPAT BELAS**

PERTANYAAN : JAWAB LISAN

**DARIPADA : TUAN HAJI HASBI BIN HAJI
HABIBOLLAH [LIMBANG]**

TARIKH : 20 NOVEMBER 2019 (RABU)

SOALAN

TUAN HAJI HASBI BIN HAJI HABIBOLLAH [LIMBANG] minta **MENTERI KOMUNIKASI DAN MULTIMEDIA** menyatakan dapatkah Kementerian menambah baik sistem liputan rangkaian telefon di bahagian Limbang yang sekarang ini sering kali mengalami masalah untuk mendapatkan rangkaian terutamanya di kawasan luar bandar dan signal yang tidak lancar (terputus-putus) termasuk di kawasan bandar.

JAWAPAN

Tuan Yang di-Pertua,

1. Pihak Kerajaan sentiasa memberi tumpuan kepada pembangunan infrastruktur komunikasi di seluruh negara termasuklah di Parlimen Limbang.
2. Di bawah inisiatif Peluasan Liputan Selular dan Jalur Lebar Mudah Alih, antara penambahbaikan yang telah dilaksanakan oleh SKMM adalah melibatkan pembinaan menara komunikasi baharu dan penaiktarafan menara komunikasi sedia ada kepada perkhidmatan sehingga 4G.
3. Sehingga kini, sebanyak 9 menara komunikasi baharu telah siap dibina dan beroperasi di Parlimen Limbang, manakala sebanyak 2 menara komunikasi baharu sedang dalam peringkat pelaksanaan.
4. Inisiatif ini merupakan tambahan 32 menara yang dibangunkan secara komersial oleh pemberi perkhidmatan di Parlimen Limbang. Di samping itu, sebanyak 25 lokasi menara sedia ada di Parlimen Limbang telah dinaiktaraf kepada perkhidmatan 3G/4G.
5. Secara amnya, liputan rangkaian di Bandar Limbang adalah memuaskan. Walaubagaimanapun mungkin terdapat gangguan dari semasa ke semasa disebabkan oleh faktor-faktor di luar kawalan pembekal perkhidmatan telekomunikasi. SKMM telah berkerjasama dengan pihak-pihak berkaitan di Sarawak bagi menangani masalah ini termasuklah menjalankan pemantauan lanjut di kawasan Limbang.

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN DEWAN RAKYAT
MESYUARAT KETIGA, PENGGAL KEDUA,
PARLIMEN KEEMPAT BELAS (2019)**

PERTANYAAN : LISAN

**DARIPADA : YB TUAN NOOR AMIN BIN AHMAD
[KANGAR]**

TARIKH : 20 NOVEMBER 2019

SOALAN

Minta **MENTERI PELANCONGAN, SENI DAN BUDAYA** menyatakan apakah langkah-langkah untuk meningkatkan pelancongan di negeri-negeri yang bersempadanan dengan negara jiran seperti Perlis.

JAWAPAN

Tuan Yang di-Pertua,

Kementerian Pelancongan, Seni dan Budaya sentiasa berusaha dan bekerjasama dengan pelbagai pihak untuk merancakkan lagi pelancongan sempadan (*cross border tourism*) termasuklah negeri Perlis. Antara langkah-langkah tersebut adalah:

- 1) Malaysia, di bawah platform Indonesia-Malaysia-Thailand Growth Triangle (IMT-GT) giat membangun dan mempromosi pakej-pakej pelancongan di rantau ini termasuk Perlis. Tourism Malaysia telah menerbitkan Pakej Pelancongan Bersama IMT-GT bagi tempoh 2018-2019 yang menghubungkan destinasi-destinasi pelancongan di wilayah-wilayah IMT-GT. Pakej-pakej berkenaan seperti '*Satun-Perlis Homestay Packages*' telah dilancarkan pada 30 Oktober 2018. Sehingga Julai 2019, sebanyak 697 pakej pelancongan telah dijual dengan nilai jualan sebanyak RM669,416.
- 2) Mempertingkatkan kemudahan dan infrastruktur di pintu-pintu masuk utama yang bersempadan dengan Thailand, termasuk di Perlis bagi mempermudah dan meningkatkan pengalaman baik pelancong asing yang menggunakan pintu masuk berkenaan untuk melancong ke Malaysia dan Thailand. Usaha-usaha ini diterajui oleh Kementerian Hal Ehwal Ekonomi atau MEA sebagai penyelaras IMT-GT di Malaysia;
- 3) Mengadakan '*Familiarization Trip*' atau lawatan suai kenal dengan menjemput agensi – agensi pelancongan serta media dari luar negara ke negeri Perlis untuk meninjau produk serta membangunkan pakej-pakej pelancongan yang bersesuaian. Sebagai contoh, lawatan suai kenal sempena dengan program '*IMT-GT Eco-Tourism*'; dan
- 4) Bekerjasama dengan Kerajaan Negeri Perlis dalam mempromosikan tempat-tempat menarik di negeri melalui penganjuran acara-acara tahunan seperti Pesta Angin Timur Perlis pada 1 hingga 3 Mac 2019, Pesta Air Kuala Perlis pada 7 hingga 8

September 2019 dan Kejohanan Woodball pada 11 hingga 13 Oktober 2019 bagi merencanakan lagi pelancongan rentas sempadan di negeri Perlis.

Untuk makluman Ahli Yang Berhormat Kangar, bagi menggalakkan lagi pelancongan serta meningkatkan ketibaan pelancong China dan India, Kerajaan telah meluluskan penambahan 6 pintu masuk dengan kemudahan VOA iaitu di:

- a. Lapangan Terbang Antarabangsa Langkawi, Kedah;
- b. Kompleks Kastam, Imigresen, Kuarantin dan Keselamatan (ICQS) Bukit Kayu Hitam, Kedah;
- c. Lapangan Terbang Antarabangsa Miri, Sarawak;
- d. ICQS Sungai Tujoh, Sarawak;
- e. Terminal Feri Labuan; dan
- f. Lapangan Terbang Antarabangsa Sultan Abdul Aziz Shah (Skypark Subang).

Di samping itu, kadar fi VOA juga dikurangkan daripada RM330 kepada RM200; pemilikan jumlah wang (*show money*) telah dikurangkan daripada USD1000 kepada USD500 yang boleh dikemukakan sama ada dalam bentuk tunai, cek kembara, kad kredit, kad debit atau wang elektronik yang diiktiraf oleh Bank Negara Malaysia; dan pemanjangan tempoh tinggal daripada 7 hari kepada 15 hari.

Sekian, terima kasih.

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN DEWAN RAKYAT
MESYUARAT KETIGA, PENGGAL KEDUA,
PARLIMEN KEEMPAT BELAS**

PERTANYAAN : JAWAB LISAN

**DARIPADA : TUAN AHMAD MARZUK BIN SHAARY
[PENGKALAN CHEPA]**

TARIKH : 20 NOVEMBER 2019 (RABU)

SOALAN

**TUAN AHMAD MARZUK BIN SHAARY [PENGKALAN CHEPA]
minta MENTERI KOMUNIKASI DAN MULTIMEDIA menyatakan tahap
liputan rangkaian internet TM Unifi di Kelantan dan apakah usaha untuk
mempertingkatkan jaringan internet di negeri ini.**

JAWAPAN

Tuan Yang di-Pertua,

1. Pihak Kerajaan sentiasa memberi tumpuan kepada pembangunan infrastruktur komunikasi yang komprehensif merangkumi penyediaan liputan jalur lebar talian tetap dan mudah alih yang dapat memberi perkhidmatan komunikasi yang lebih menyeluruh, stabil dan berkualiti di seluruh negara terutamanya di kawasan luar bandar dan pedalaman.
2. Untuk makluman Ahli Yang Berhormat, projek untuk menaik taraf rangkaian Jalur Lebar Unifi telah bermula di Negeri Kelantan sejak tahun 2015 di bawah inisiatif Jalur Lebar Berkelajuan Tinggi (HSBB) - Fasa 2 dan Projek Jalur Lebar Pinggir Bandar (SUBB). Projek HSBB Fasa 2 telah dimulakan di 4 ibusawat ; Kota Bharu, Kubang Kerian, Pengkalan Chepa dan Jeli manakala bagi projek SUBB, ia telah dijalankan di 26 buah ibusawat pinggir bandar di seluruh negeri Kelantan.
3. Melalui projek usahasama antara kerajaan Malaysia dengan Telekom Malaysia Berhad (TM) ini, sebanyak 22,838 sambungan internet (ports) telah disediakan sehingga tahun 2018 dimana pelanggan-pelanggan di negeri ini telah dapat menikmati perkhidmatan jalur lebar berkelajuan tinggi .
4. Perluasan rangkaian UniFi di negeri Kelantan telah diteruskan oleh TM dalam pelaburan projek-projek berpotensi sama ada dalam bandar dan luar bandar - menjadikan keseluruhan jumlah ports UniFi yang tersedia adalah sebanyak 24,586 sehingga suku ketiga 2019. Pelaksanaan projek menaiktaraf UniFi ini akan terus dan sedang giat dijalankan dengan jangkaan sebanyak 5,000 port tambahan lagi telah dirancang sehingga akhir 2019 - menjadikan jumlah port sambungan UniFi sebanyak 30,000 menjelang akhir 2019.
5. Sehingga kini, semua 10 daerah dan jajahan di negeri ini telah termasuk dalam lokasi projek naik taraf UniFi bagi membolehkan capaian internet berkelajuan tinggi dapat disediakan kepada penduduk di seluruh negeri Kelantan. Untuk makluman Yang Berhormat juga, dari

SOALAN NO : 10

masa ke semasa projek naik taraf rangkaian 'copper' kepada gentian optik fiber akan dilaksanakan secara berperingkat mengikut jadual perancangan pembangunan jangka panjang TM.

6. Dengan jumlah sambungan internet UniFi sebanyak 24,584 yang telah disediakan, masih terdapat banyak sambungan internet UniFi yang boleh ditawarkan kepada rakyat Kelantan. Sehingga kini, kadar langganan UniFi adalah sebanyak 40 peratus di negeri ini.

7. Perluasan rangkaian UniFi di negeri Kelantan akan dipertingkatkan lagi dalam perancangan pada tahun 2020 dimana sebanyak 22,000 port sambungan internet akan disediakan yang menjadikan keseluruhan jumlah sambungan internet talian tetap menjelang akhir tahun 2020 dianggarkan berjumlah 52,000.

8. Dalam masa yang sama, TM sedang mempromosi jumlah sambungan internet UniFi yang masih kosong disamping menggiatkan usaha menaik taraf 24,000 pelanggan Streamyx sedia ada ke rangkaian UniFi. Selain daripada itu, penawaran perkhidmatan jalur lebar menggunakan teknologi tanpa wayar melalui perkhidmatan UniFi Air dan UniFi Mobile akan sentiasa dirancang dan dipertingkat mengikut keperluan dari masa ke semasa.

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN LISAN DEWAN RAKYAT
MESYUARAT KETIGA, PENGGAL KEDUA
PARLIMEN KEEMPAT BELAS**

PERTANYAAN : LISAN

**DARIPADA : TUAN PRABAKARAN
A/L M PARAMESWARAN [BATU]**

TARIKH : 20 NOVEMBER 2019 [RABU]

SOALAN NO. 11

Minta **MENTERI PERUMAHAN DAN KERAJAAN TEMPATAN** menyatakan apakah pembaharuan dan penambahbaikan yang telah dibuat oleh KPKT sepanjang tempoh pentadbiran dan apakah misi dan visi yang akan diambil untuk kebaikan seluruh rakyat Malaysia secara amnya.

JAWAPAN

Tuan Yang di-Pertua,

1. Untuk makluman Yang Berhormat, sepanjang tempoh pentadbiran kerajaan baharu, pelbagai penambahbaikan dan pembaharuan telah dilaksanakan oleh Kementerian Perumahan dan Kerajaan Tempatan (KPKT).

2. KPKT komited dan fokus untuk menyediakan rumah mampu milik, mengawal selia aspek pemajuan perumahan swasta dan pengurusan kediaman berstrata. Selaras dengan matlamat ini, KPKT telah melaksanakan usaha-usaha seperti berikut:

- i. melancarkan Dasar Perumahan Negara (DRN) 2018 - 2025

yang memacu sektor perumahan negara secara keseluruhan dengan menekankan perancangan, pembangunan dan pengurusan perumahan yang sistematik dan cekap bagi menjana habitat yang mampan, berdaya huni, berkualiti dan inklusif;

- ii. melancarkan Dasar Rumah Mampu Milik Negara (DRMM) yang bertujuan untuk memperkasa perumahan mampu milik yang sistematik, mampan dan inklusif sebagai tanggungjawab sosial kerajaan bagi menyedia dan meningkatkan akses perumahan kepada rakyat Malaysia khususnya golongan B40. Melalui DRMM, KPKT memperkenalkan skim *Rent-to-Own* (RTO) yang memberi peluang kepada golongan muda berkecukupan bagi meningkatkan pemilikan rumah melalui penyewaan. Selain itu, KPKT juga telah memulakan *Home Ownership Campaign* (HOC) bagi meningkatkan pemilikan rumah dalam kalangan rakyat. Melalui kempen ini, pembeli rumah dapat menikmati pelbagai faedah antaranya pengecualian duti setem dan diskaun tambahan;
- iii. menubuhkan Majlis Perumahan Mampu Milik Negara (MPMMN) yang dipengerusikan oleh YAB Perdana Menteri bertujuan untuk membincangkan isu, dasar dan hala tuju perumahan negara dengan mengambil kira keperluan dan penyediaan perumahan sebenar (Mesyuarat ini telah diadakan pada 8 Januari 2019);
- iv. sehingga September 2019, KPKT telah berjaya membina dan menyediakan 89,549 unit Projek Perumahan Rakyat (PPR) merangkumi PPR Dimiliki dan PPR Disewa bagi golongan sasaran;
- v. selain itu, sebanyak 36,864 buah unit Rumah Mampu Milik (RMM) telah berjaya disiapkan;

- vi. memberikan RM15.45 juta dalam bentuk insentif bagi pemilikan rumah di bawah Skim Perumahan Mampu Milik Swasta melibatkan 515 unit perumahan; dan
- vii. menambah baik akses pembiayaan pembelian rumah DEPOSITKU kepada program FundMyHome.

3. Selaras dengan fungsi KPKT untuk membantu dan membimbing Pihak Berkuasa Tempatan (PBT) dalam menyediakan perkhidmatan dan kemudahan yang berkualiti, pelbagai pembaharuan telah dijalankan bagi memenuhi keperluan penduduk setempat sepanjang pemerintahan kerajaan hari ini iaitu:

- i. bilangan projek BP.1 telah meningkat sebanyak 46.8% iaitu daripada 3,503 kepada 6,588 dan peruntukan projek-projek tersebut meningkat daripada RM212 juta kepada RM528 juta (September 2018 - September 2019);
- ii. melancarkan Manual *One Stop Centre (OSC) 3 Plus* yang telah ditambah baik pada 15 Oktober 2019 supaya pengguna dapat membuat permohonan kebenaran merancang dengan lebih mudah dengan pertambahan kategori. Selain itu, OSC 3 Plus juga dapat memendekkan masa kelulusan permohonan yang diterima;
- iii. melancarkan Aplikasi iTegur sebagai medium mudah alih yang mampu memudahkan pengguna dalam membuat aduan kepada PBT untuk diambil tindakan segera;
- iv. menyiapkan pemasangan *Command, Control, Communications, Computers dan Intelligence – TEGUR* (C4i-TEGUR) pada 26 Jun 2019;
- v. menyediakan 3 Garis Panduan baharu iaitu:

- (a) Garis Panduan Pengurusan dan Penyelenggaraan Kolam Renang yang bertujuan untuk memastikan semua kolam renang adalah bersih dan selamat serta sihat kepada semua pengguna;
 - (b) Garis Panduan Pengurusan Pasar Malam/ Pasar Harian/ Pasar Tani di Kawasan PBT bagi memberi panduan kepada PBT untuk merancang, mengawal dan menguruskan aktiviti pasar malam/ pasar harian/ pasar tani di Malaysia; dan
 - (c) Garis Panduan Kawalan Nyamuk di Kawasan PBT bertujuan untuk memberi panduan kepada PBT dalam pengurusan pencegahan dan pengawalan pembiakan nyamuk Aedes dalam premis dan persekitaran;
- vi. menganjurkan Konvensyen PBT setiap tahun bermula 2018 yang menjadi platform kepada PBT untuk berkongsi pengalaman dan mempelajari amalan terbaik serta penyelesaian terhadap isu-isu perbandaran;
- vii. mengadakan Konvensyen Pemerkasaan Majlis Pengurusan Komuniti Kampung (MPKK) pada 27-28 April 2019. Konvensyen ini telah menghimpunkan hampir 800 orang pengerusi dan setiausaha MPKK Kampung Baru untuk memperkasakan peranan dan tanggungjawab MPKK dalam pentadbiran dan pembangunan Kampung Baru; dan
- viii. 119 daripada 151 PBT telah menerima penarafan 4 bintang dan ke atas di Semenanjung Malaysia serta Sabah dan Sarawak. Ini menunjukkan PBT-PBT tersebut telah mencapai tahap yang cemerlang dalam aspek pengurusan, perkhidmatan teras, pengurusan pelanggan dan penglibatan komuniti.

4. Selain portfolio perumahan dan kerajaan tempatan, KPKT juga memegang portfolio keselamatan dan kebombaan. Sehingga September 2019, Jabatan Bomba dan Penyelamat Malaysia (JBPM) di bawah KPKT telah mencapai penanda aras yang dapat dibanggakan. Antara pencapaian tersebut ialah:

- i. peningkatan *Response time* (10 minit ke bawah) daripada 49.29% kepada 57.17%;
- ii. mengurangkan 27.68% kes kematian dan kecederaan akibat kebakaran;
- iii. mengurangkan 57% pengurangan insiden lemas seluruh negara;
- iv. mengurangkan 45.16% kerugian harta benda akibat kebakaran dan lain-lain kes menyelamatkan;
- v. memperbanyakkan bilangan Balai Bomba daripada 294 kepada 311 bagi meningkatkan kecekapan perkhidmatan kebombaan dan keselamatan;
- vi. menubuhkan 47 Pasukan Bomba Komuniti Skuad Rondaan Sukarela (SRS);
- vii. melaksanakan Modul Kesedaran Keselamatan di Air dengan melibatkan seramai 959 orang pelajar di sekolah sekitar Putrajaya supaya pelajar bukan sahaja belajar berenang tetapi juga dapat menyelamatkan diri serta orang lain semasa berlaku kecemasan di badan air;
- viii. menghasilkan papan tanda keselamatan di air berpandukan *International Organization for Standardization* (ISO) 20712 bertujuan sebagai panduan keselamatan seragam yang wajib dipatuhi oleh pengunjung badan-badan air; dan

- ix. menjalankan penilaian risiko di 15 kawasan berisiko tinggi bagi memastikan kawasan tersebut diawasi rapi bertujuan untuk meningkatkan tahap keselamatan di air sepanjang cuti persekolahan serta musim tengkujuh.

5. KPKT juga merupakan pihak bertanggungjawab dalam memastikan pembersihan awam serta pengurusan sisa pepejal negara berada dalam keadaan yang baik. KPKT menerusi Jabatan Pengurusan Sisa Pepejal Negara (JPSPN) serta Perbadanan Pengurusan Sisa Pepejal dan Pembersihan Awam (SWCorp) giat melipatgandakan usaha untuk mencapai persekitaran hidup yang berkualiti dan mampan. Pencapaian-pencapaian di bawah bidang ini ialah:

- i. melancarkan Dasar Kebersihan Negara pada 3 November 2019 untuk meningkatkan kesedaran dan membudayakan amalan kebersihan dalam kalangan rakyat;
- ii. kadar kitar semula pada tahun 2019 ialah sebanyak 28.1% melepasi sasaran kadar kitar semula tahun 2020 iaitu 22%;
- iii. jumlah kutipan Program Kitar Semula meningkat daripada 2,223 tan kepada 2,454 tan (September 2018 - September 2019);
- iv. memperkenalkan program Komuniti Sisa Sifar (ZeComm) di 5 buah negeri iaitu WP Putrajaya, Negeri Sembilan, Melaka, Johor dan Kelantan. Program ini berjaya mengubah minda golongan sasar untuk melihat sampah sebagai salah satu punca pendapatan (*waste to wealth*);
- v. *Solid Waste Training Centre* (SWTC) telah ditauliah pada 31 Januari 2019 untuk menjalankan Sistem Persijilan Kemahiran Malaysia (SPKM) melalui kaedah Sistem Latihan Dual Nasional (SLDN) dalam bidang kemahiran berkaitan pengurusan sisa pepejal dan pembersihan awam. Inisiatif ini

adalah bagi meningkatkan produktiviti dan memastikan pekerja dalam perkhidmatan dapat melaksanakan perkhidmatan pembersihan berdasarkan standard dan prosedur yang ditetapkan; dan

- vi. merasmikan Pusat Komuniti Lestari (*Green Community Centre*) Taman Tunku Sarina di Jitra, Kedah pada 23 Mac 2019. Pusat Komuniti Lestari ini merupakan sebuah pusat pengurusan sisa pepejal bersepadu yang ditubuhkan dengan tujuan untuk membangunkan sistem pengurusan sisa pepejal yang mampan dengan mendayaupayakan komuniti secara inklusif.

6. KPKT juga komited dalam mendayaupayakan komuniti dalam aspek sosial dan ekonomi, khususnya kepada golongan sasar B40. Inisiatif dan penambahbaikan yang telah dilakukan oleh KPKT ialah:

- i. melancarkan Dasar Komuniti Negara (DKomN) pada 17 Februari 2019 bagi meningkatkan kesedaran tentang kepentingan pengurusan serta penyelenggaraan harta awam serta harta bersama;
- ii. membuka Pejabat Sekretariat Muafakat Komuniti di 4 buah PPR iaitu PPR Lembah Subang 2 Selangor, PPR Kota Bharu Kelantan, PPR Taman Manggis Pulau Pinang dan PPR Tehel Melaka serta akan menambah sebanyak 17 sekretariat lagi di seluruh negara. Selain berfungsi sebagai platform perhubungan antara komuniti dengan agensi Kerajaan, swasta dan badan bukan kerajaan (NGO), ia juga menjadi ejen perubahan pemikiran dan sikap penduduk;
- iii. melalui Pejabat Sekretariat Muafakat Komuniti, di PPR Lembah Subang 2 sahaja, sejumlah 80 program telah dijalankan sepanjang tahun 2018 - 2019 yang memberi manfaat kepada 8,823 orang penduduk PPR;

- iv. peningkatan 81% peserta Program Azam Bandar daripada 594 orang peserta kepada 1,080 orang. Daripada jumlah peserta Azam Bandar 2019, 75% daripada mereka telah berjaya meningkatkan pendapatan. (September 2018 - September 2019); dan
 - v. sepanjang Januari - September 2019, penerima bantuan baik pulih rumah daif di bandar telah mencapai 1,211 orang.
7. Selain itu, KPKT juga bertanggungjawab dalam memastikan rakyat mempunyai keyakinan tinggi dalam urusan peminjaman wang dan pajak gadai. Pelbagai pembaharuan serta penambahbaikan telah dijalankan. Antaranya ialah:
- i. melaksanakan penjenamaan semula Bahagian Pemberi Pinjam Wang dan Pemegang Pajak Gadai kepada **Bahagian Kawalan Kredit Komuniti** supaya rakyat mempunyai perspektif positif dan lebih mesra terhadap Pemberi Pinjam Wang berlesen; dan
 - ii. melancarkan Aplikasi iKrediKom dan Aplikasi iGadaian bagi memudahkan rakyat untuk membuat carian syarikat Kredit Komuniti dan premis pemegang pajak gadai yang berlesen serta berdaftar di bawah KPKT.
8. Dalam mendepani arus pembangunan mampan menerusi penggunaan teknologi dan *Big Data*, KPKT juga telah berjaya melancarkan Rangka Kerja Bandar Pintar Malaysia pada 23 September 2019. Rangka Kerja ini berfungsi sebagai garis panduan kepada PBT/Jabatan/Agensi bagi mengambil langkah-langkah yang progresif untuk melaksanakan inisiatif Bandar Pintar.

Selain itu, Kerangka ini juga menandakan kesediaan negara untuk melaksanakan dan menyelesaikan pembangunan bandar berasaskan teknologi pintar dan selamat. Antara bandar yang terpilih sebagai projek rintis bandar pintar ialah:

- i. W.P Putrajaya;
- ii. W.P Kuala Lumpur;
- iii. Kulim;
- iv. Johor Baru; dan
- v. Kota Kinabalu

9. Pembaharuan dan pencapaian yang telah disenaraikan membuktikan bahawa KPKT fokus untuk memberikan penyampaian perkhidmatan terbaik kepada rakyat demi mencapai matlamat kementerian berprestasi tinggi dan berorientasikan keberhasilan demi kesejahteraan rakyat.

Sekian, terima kasih.

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN DEWAN RAKYAT
MESYUARAT KETIGA, PENGGAL KEDUA,
PARLIMEN KEEMPAT BELAS**

PERTANYAAN : JAWAB LISAN

**DARIPADA : TUAN HAJI WAN HASSAN BIN MOHD
RAMLI [DUNGUN]**

TARIKH : 20 NOVEMBER 2019 (RABU)

SOALAN NO. 12

TUAN HAJI WAN HASSAN BIN MOHD RAMLI [DUNGUN] minta **MENTERI KOMUNIKASI DAN MULTIMEDIA** menyatakan adakah Kementerian bercadang untuk menaik taraf dan membina baru pemancar telekomunikasi di pulau–pulau persisiran pantai Terengganu khususnya di Pulau Tenggol, Dungun.

JAWAPAN

Tuan Yang di-Pertua,

1. Pihak Kerajaan sentiasa memberi tumpuan kepada pembangunan infrastruktur komunikasi yang komprehensif merangkumi penyediaan liputan jalur lebar talian tetap dan mudah alih yang dapat memberi perkhidmatan komunikasi yang lebih menyeluruh, stabil dan berkualiti di seluruh negara terutamanya di kawasan luar bandar dan pedalaman.
2. Antara sasaran yang telah ditetapkan di bawah Pelan Gentian Optik dan Kesalinghubungan Negara (atau *National Fiberisation and Connectivity Plan*, (“NFCP”)) adalah 98% kawasan berpenduduk di Malaysia akan mendapat kelajuan purata 30Mbps menjelang tahun 2023 dengan menggunakan teknologi yang bersesuaian di seluruh negara.
3. Di Terengganu, sistem kabel dasar laut gentian optik telah dipasang sepanjang 21 km yang menghubungkan dari Besut ke Pulau Perhentian bagi meningkatkan kesalinghubungan di pulau-pulau berkenaan. Pihak SKMM juga sedang membuat perancangan untuk memastikan kesalinghubungan di kawasan pulau-pulau persisiran pantai Terengganu yang lain termasuklah di Pulau Tenggol.

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN DEWAN RAKYAT
MESYUARAT KETIGA, PENGGAL KEDUA
PARLIMEN KEEMPAT BELAS**

PERTANYAAN : LISAN

DARIPADA : TUAN ALI ANAK BIJU [SARATOK]

TARIKH : 20 NOVEMBER 2019 (RABU)

SOALAN

TUAN ALI ANAK BIJU [SARATOK] minta **MENTERI KESIHATAN** menyatakan status terkini cadangan Kementerian untuk penambahan dan penggantian mesin haemodialisis di Hospital Umum Saratok.

JAWAPAN

Tuan Yang di-Pertua,

Kementerian Kesihatan Malaysia (KKM) sentiasa memantau keperluan untuk menambah baik fasiliti di fasiliti perkhidmatan Kementerian dari semasa ke semasa dan ianya dibuat secara berfasa bergantung kepada keperluan populasi setempat. Pada masa kini, Unit hemodialisis di Hospital Umum Saratok mempunyai 10 buah mesin hemodialisis termasuk satu (1) mesin hemodialisis yang baru dibekalkan pada tahun 2019.

Pada masa ini, jumlah pesakit yang menjalani rawatan hemodialisis di Hospital Umum Saratok adalah seramai 42 orang sahaja dan jumlah mesin hemodialisis sedia ada di hospital ini adalah mencukupi untuk merawat kesemua pesakit berkenaan. Namun demikian, Kementerian akan sentiasa memantau bilangan pesakit hemodialisis di Hospital Umum Saratok ini dan akan menaiktaraf serta menambah bilangan mesin hemodialisi berkenaan sekiranya perlu.

Sekian, terima kasih.

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN LISAN DEWAN RAKYAT
MESYUARAT KETIGA, PENGGAL KEDUA,
PARLIMEN KEEMPAT BELAS**

PERTANYAAN : LISAN
DARIPADA : Y.B. TUAN AHMAD TARMIZI BIN
SULAIMAN [SIK]
TARIKH : 20 NOVEMBER 2019 (RABU)

SOALAN NO. 14

Y.B. TUAN AHMAD TARMIZI BIN SULAIMAN [SIK] minta **MENTERI KEWANGAN** menyatakan apakah tindakan Kerajaan untuk menghentikan penjualan arak murah dan minuman beralkohol yang telah menyebabkan ramai dalam kalangan masyarakat India dan remaja Melayu khususnya mengalami masalah kesihatan serius sehingga menyebabkan kematian serta gejala sosial lain akibat pengambilan minuman terlarang ini.

JAWAPAN

Tuan Yang di-Pertua,

Untuk makluman Ahli Yang Berhormat, Kementerian Kesihatan Malaysia (KKM) tidak mengumpulkan data spesifik mengenai pengambilan arak murah dalam kalangan masyarakat atau pengguna. Walau bagaimanapun pada tahun 2018 hingga kini, Bahagian Kawalan Penyakit, KKM telah menerima notifikasi kes-kes keracunan metanol yang disebabkan oleh pengambilan minuman beralkohol yang disyaki dipalsukan dan dibeli dengan harga rendah serta mengandungi metanol.

Jumlah kes keracunan metanol pada tahun 2018 adalah seramai 97 orang dengan 48 kematian, manakala pada tahun 2019 sehingga 31 Oktober, seramai 134 kes telah dilaporkan dengan melibatkan 77 kematian.

Di bawah Peraturan-peraturan Makanan 1985, arak atau minuman beralkohol didefinisikan sebagai minuman yang mengandungi sekurang-kurangnya sebanyak 2% isipadu per isipadu etanol. Etanol yang terdapat di dalam minuman beralkohol ini adalah sejenis dadah jenis penindas yang boleh menyebabkan seseorang itu mengalami masalah ketagihan dan juga masalah kemabukan jika diambil dengan banyak atau berterusan.

Tinjauan Morbiditi Kebangsaan pada tahun 2015 mendapati bahawa 8.4% (dengan anggaran penduduk yang terlibat seramai 1.69 juta orang) daripada rakyat Malaysia berumur 18 tahun dan ke atas mengambil minuman beralkohol. Perkara yang membimbangkan adalah dalam kalangan peminum alkohol ini, lebih daripada 50% meminum secara mudarat (iaitu mengambil enam (6) unit minuman dalam satu-satu masa). Data dari Pusat Informatik Kebangsaan, KKM juga mendapati bahawa terdapat kes pada tahun 2017 yang mana pesakit yang dimasukkan ke hospital mengalami masalah *liver cirrhosis* akibat meminum alkohol iaitu melibatkan seramai 110 orang (dengan 15 kematian) dan yang mengalami masalah ketagihan seramai 144 orang (dengan 6 kematian).

Sehubungan itu, Kerajaan memandang serius kegiatan penjualan arak murah atau tiruan serta pengambilan produk secara tidak bertanggungjawab yang boleh mendatangkan kemudaratannya dari segi kesihatan dan akhlak/moral individu serta risiko lain terhadap masyarakat. Melalui pelbagai Kementerian dan agensi, aktiviti kawalan dan penguatkuasaan berterusan sentiasa dilaksanakan ke atas penggunaan, penjualan dan pengedaran minuman keras di pasaran.

Bagi penjualan minuman keras secara borong dan runcit, ia dikawal di bawah syarat-syarat lesen yang dikeluarkan oleh Pihak Berkuasa Tempatan (PBT) di bawah Seksyen 32 dan 33 Akta Eksais 1976. Manakala bagi kawalan yang melibatkan minuman keras dan bir yang

diimport dan pengilangan tempatan, Jabatan Kastam Diraja Malaysia (JKDM) menguatkuasakan Seksyen 20, Akta Eksais 1976 di mana setiap produk minuman keras dan bir yang dihasilkan oleh pengilang tempatan yang telah dilesenkan di bawah JKDM akan dilabelkan bersama-sama dengan Setem Cukai Kastam.

JKDM serta agensi-agensi penguatkuasaan lain juga sentiasa memperkasakan aktiviti dan tindakan penguatkuasaan secara berterusan antaranya melalui:

- i. pelaksanaan pindaan ke atas Akta Kastam 1967 dan Akta Eksais 1976 yang melibatkan penalti lebih berat ke atas aktiviti penyeludupan rokok dan minuman keras;
- ii. pemeriksaan konsainmen di pintu masuk/ keluar negara dan operasi-operasi seperti Operasi Outlet, Ops Sekat, Ops Kanvas serta Ops Perayaan bagi mencegah ketirisan hasil dan membanteras aktiviti penyeludupan;
- iii. menjalin kerjasama dengan agensi penguatkuasaan dan keselamatan dari dalam dan luar negara bagi menangani sindiket penyeludupan rokok dan minuman keras, dadah dan *money laundering*. JKDM juga turut mengadakan operasi bersepadu bersama agensi penguatkuasaan dan keselamatan seperti APMM dan PDRM. Selain itu, JKDM turut bekerjasama bersama agensi penguatkuasaan luar negara, sebagai contoh, Operasi PATKOR KASTIMA yang dijalankan bersama Pihak Berkuasa Cukai Indonesia bagi membendung penyeludupan di perairan Selat Melaka; dan
- iv. di samping itu, JKDM turut menjalankan kerjasama dengan pihak industri dari segi perkongsian maklumat mengenai produk tidak sah serta aktiviti penyeludupan. Maklumat yang diperolehi ini boleh digunakan dalam membantu Kerajaan untuk membanteras kegiatan penyeludupan, pengedaran dan penjualan produk tidak sah di pasaran.

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN LISAN
DEWAN RAKYAT MESYUARAT KETIGA,
PENGAL KEDUA, PARLIMEN KEEMPAT BELAS**

PERTANYAAN : LISAN

DARIPADA : PUAN HAJAH NATRAH BINTI ISMAIL [SEKIJANG]

TARIKH : 20 NOVEMBER 2019 (RABU)

SOALAN NO. 15

minta **MENTERI PEMBANGUNAN USAHAWAN** menyatakan langkah-langkah holistik Kementerian bagi membantu dan membuka peluang kepada usahawan untuk meningkatkan pendapatan serta meningkatkan daya saing usahawan di mana pada waktu ini tidak ada lagi pemberian geran percuma.

JAWAPAN

Yang di-Pertua,

1) Kementerian Pembangunan Usahawan (MED) telah merancang dan melaksanakan pelbagai langkah yang bertujuan untuk memudahcara dan membantu usahawan bagi membolehkan mereka meningkatkan pendapatan, keupayaan serta daya saing dalam bidang keusahawanan walaupun tanpa pembiayaan geran sepenuhnya daripada Kerajaan. Langkah-langkah ini dilaksanakan oleh MED melalui agensi-agensi di bawahnya, di antaranya seperti berikut:

- (i) menggalakkan dan memperkukuhkan penglibatan usahawan dalam inisiatif e-dagang (*e-commerce*) dan perniagaan atas talian (*online business*);
- (ii) memupuk budaya keusahawanan melalui pemikiran, atribut dan nilai keusahawanan yang mantap bagi menghasilkan usahawan yang kreatif dan inovatif serta berani mengambil risiko dan meneroka peluang demi memajukan diri sebagaimana digariskan di bawah Teras Strategik 1 DKN2030;
- (iii) melaksanakan program-program latihan meliputi kursus latihan teknikal keusahawanan jangka pendek berbentuk *outcome-based* seperti penghasilan iklan video dan gambar bagi pemasaran menggunakan media sosial serta program berbentuk *coaching/mentoring* selama 4 bulan dengan sasaran untuk meningkatkan jualan sebanyak 20% selepas tamat program, iaitu INSKEN *Business Coaching* bagi *retail, food truck, cafe restaurant, bakery, spa, wedding planner, postnatal care, homestay, ecotourism, tailoring, carwash, car workshop* dan *barbershop*; dan
- (iv) melaksanakan program-program penyediaan minda (*mindset*) keusahawanan oleh *Malaysian Global Innovation & Creativity Centre* (MaGIC) bagi meningkatkan daya saing dan

mengurangkan risiko kegagalan golongan usahawan belia dan *startups* seperti *Design Thinking*, *Service Design*, *Business Model Canvas* dan *Innovation Catalyst*.

2) Walau bagaimanapun, bagi membantu dan membuka peluang kepada usahawan untuk meningkatkan pendapatan serta meningkatkan daya saing usahawan juga, MED masih menyediakan program yang menawarkan bantuan dalam bentuk geran padanan (*matching grant*) yang dilaksanakan melalui SME Corporation, seperti berikut:

- (i) Program Peningkatan Kapasiti dan Keupayaan PKS melalui *Business Accelerator Programme* - BAP yang menyediakan bantuan bersepadu dalam bentuk *matching grant* dan juga skim pinjaman mudah bagi membantu PKS meraih peluang pertumbuhan perniagaan baharu;
- (ii) Program Peningkatan Perusahaan Bumiputera (*Bumiputera Enterprise Enhancement Programme* - BEEP) yang menyediakan bantuan bersepadu meliputi khidmat nasihat, bantuan teknikal, latihan dan sokongan kewangan; dan
- (iii) Program Galakan Eksport Bumiputera (GEB) yang menyediakan bantuan bersepadu untuk meningkatkan potensi pasaran eksport PKS dan menambah bilangan PKS Bumiputera yang menembusi pasaran antarabangsa.

Sekian, terima kasih.

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN DEWAN RAKYAT
MESYUARAT KETIGA, PENGGAL KEDUA,
PARLIMEN KEEMPAT BELAS**

PERTANYAAN : JAWAB LISAN

**DARIPADA : DATO' SRI HAJAH NANCY SHUKRI
[BATANG SADONG]**

TARIKH : 20 NOVEMBER 2019 (RABU)

SOALAN

DATO' SRI HAJAH NANCY SHUKRI [BATANG SADONG] minta **MENTERI KOMUNIKASI DAN MULTIMEDIA** menyatakan jumlah kes jenayah siber serta jumlah kerugian yang telah direkodkan untuk tahun 1 Januari 2018 hingga kini di Sarawak dan usaha yang diambil Kementerian untuk memerangi jenayah siber.

JAWAPAN

Tuan Yang Dipertua,

1. Kementerian Komunikasi dan Multimedia Malaysia (KKMM) melalui Suruhanjaya Komunikasi dan Multimedia Malaysia (SKMM) dan CyberSecurity Malaysia (CSM) sentiasa komited dalam usaha menangani peningkatan jenayah siber. Agensi-agensi penguatkuasaan undang-undang lain seperti Polis Diraja Malaysia (PDRM), Kementerian Kesihatan Malaysia (KKM) serta Kementerian Perdagangan Dalam Negeri Koperasi dan Hal Ehwal Pengguna (KPDNHEP) juga boleh mengambil tindakan di bawah bidang kuasa masing-masing bagi kes jenayah siber.

2. Berdasarkan laporan statistik mangsa di negeri Sarawak yang diterima dari Januari 2018 hingga Ogos 2019, terdapat 53 laporan insiden dalam kategori *Content Related*, *Cyber Harassment*, *Fraud*,

Intrusion, Malicious Codes dan *Spam*. Untuk makluman, CSM atau SKMM tidak menyimpan rekod berkaitan kerugian pihak mangsa akibat jenayah siber.

3. Kementerian dari semasa ke semasa sentiasa melaksanakan tindakan penguatkuasaan serta aktiviti pendidikan dan kesedaran. Tindakan-tindakan penguatkuasaan yang dijalankan oleh pihak Kerajaan adalah berasaskan aduan daripada masyarakat awam serta pihak yang terkesan, dan berlandaskan perundangan sedia ada. Pelaksanaan aktiviti pendidikan dan kesedaran dibuat

dengan mendidik rakyat Malaysia agar menjadi pengguna media sosial yang berhemah dengan penekanan kepada kawalan sendiri.

4. Pihak SKMM juga sedia membantu dalam aspek bantuan teknikal berhubung siasatan, pembekalan maklumat, analisis forensik digital, serta pelaksanaan tindakan sekatan berdasarkan permohonan daripada pihak berkuasa yang berkenaan. Satu jawatankuasa khas iaitu Jawatankuasa Jenayah Siber PDRM-MCMC juga telah ditubuhkan untuk memerangi ancaman jenayah siber secara lebih strategik dan tersusun.

5. Selain daripada itu, Kementerian juga turut mengadakan kempen melalui siaran televisyen dan radio untuk meningkatkan kesedaran orang ramai berkenaan dengan jenayah siber tanpa mengira had umur. Melalui usaha serta inisiatif berterusan ini, diharapkan agar ia dapat mengurangkan kadar peratusan jenayah siber di Malaysia.

**MESYUARAT KETIGA, PENGGAL KEDUA,
PARLIMEN KEEMPAT BELAS
PEMBERITAHUAN PERTANYAAN
DEWAN RAKYAT MALAYSIA**

PERTANYAAN : JAWAB LISAN

**DARIPADA : TUAN JUGAH ANAK MUYANG @
TAMBAT
[LUBOK ANTU]**

TARIKH : 20.11.2019 (RABU)

SOALAN NO. 17

minta **MENTERI PEMBANGUNAN LUAR BANDAR** menyatakan apakah status terkini pembinaan Jalan Raya Engkilili ke Ulu Skrang dalam Fasa ke-2 yang telah diluluskan pada persidangan Dewan Rakyat yang lepas.

JAWAPAN

Tuan Yang di-Pertua,

Sepertimana Yang Berhormat sedia maklum, Projek Jalan Ulu Skrang, Lubok Antu, Sarawak (Fasa 2) telah diluluskan pelaksanaannya di bawah Rancangan Malaysia Kesebelas, Rolling Plan Pertama, Tahun 2016 dengan kos keseluruhan berjumlah RM28.5 juta yang memberi manfaat kepada 2500 orang penduduk. Status semasa projek ini adalah di dalam peringkat proses pelantikan perunding oleh Jabatan Kerja Raya (JKR) Sarawak. Projek ini dijangka tender pada bulan April 2020 dan dijangka siap pada bulan September 2022.

Sekian, terima kasih.

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN LISAN DEWAN RAKYAT
MESYUARAT KETIGA, PENGGAL KEDUA
PARLIMEN KEEMPAT BELAS**

PERTANYAAN : LISAN

DARIPADA : DATO' SERI TIONG KING SING [BINTULU]

TARIKH : 20 NOVEMBER 2019 [RABU]

SOALAN NO. 18

Minta **MENTERI PERUMAHAN DAN KERAJAAN TEMPATAN** menyatakan :-

- (a) apakah perancangan pihak Kementerian untuk melaksanakan projek perumahan kos rendah bagi menampung keperluan di negeri Sarawak terutamanya di Bintulu; dan
- (b) apakah langkah-langkah yang diambil pihak Kementerian untuk menyelesaikan masalah penduduk-penduduk setingan di negeri Sarawak terutamanya di Bintulu.

JAWAPAN

Tuan Yang di-Pertua,

JAWAPAN (A)

1. Untuk makluman Yang Berhormat, di Negeri Sarawak terdapat 10 projek Program Perumahan Rakyat (PPR) yang merangkumi 8 projek telah siap dibina (4,140 unit) dan 2 projek PPR yang masih dalam peringkat pembinaan dengan jumlah 651 unit iaitu PPR Jalan Landeh (443 unit) dan PPR Petrajaya (208 unit).

2. Di kawasan Bintulu, terdapat PPR Kemena yang telah siap dibina pada tahun 2012 dengan jumlah 1,000 unit rumah. Projek ini telah diserahkan kepada pihak Kerajaan Negeri Sarawak untuk pengisian dan pengurusan.

JAWAPAN (B)

1. Untuk makluman Yang Berhormat juga, Kementerian Perumahan dan Kerajaan Tempatan (KPKT) prihatin akan isu setinggan yang dihadapi di Negeri Sarawak. Oleh yang demikian, usaha bersama antara Kerajaan Persekutuan dan Kerajaan Negeri untuk penyediaan unit rumah melalui PPR atau lain-lain program perumahan sedang dilaksanakan bagi memenuhi keperluan perumahan golongan berpendapatan rendah dan pada masa yang sama supaya isu setinggan dapat diatasi secara berperingkat.

Sekian, terima kasih.

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN LISAN
DEWAN RAKYAT MESYUARAT KETIGA,
PENGAL KEDUA, PARLIMEN KEEMPAT BELAS**

PERTANYAAN : LISAN

**DARIPADA : DATO' ROSOL BIN WAHID
[HULU TERENGGANU]**

TARIKH : 20 NOVEMBER 2019 (RABU)

SOALAN

minta **MENTERI PEMBANGUNAN USAHAWAN** menyatakan apakah strategi Kementerian dalam memastikan usahawan Bumiputera mendapat manfaat dalam pelaksanaan Dasar Keusahawanan Nasional (DKN) 2030.

JAWAPAN

Yang di-Pertua,

1. Kementerian Pembangunan Usahawan (MED) telah melancarkan Dasar Keusahawanan Nasional 2030 (DKN2030) pada 11 Julai 2019 yang lalu. Perancangan dan formulasi strategi di bawah DKN2030 telah dirangka dengan mengambil kira faktor jangka pendek, sederhana dan panjang bagi menyusun rancangan pelaksanaan yang berkesan ke arah mencapai hasrat Negara Keusahawanan Unggul menjelang tahun 2030.
2. DKN2030 turut memberi tumpuan khusus kepada perancangan strategi dan inisiatif untuk membangunkan usahawan Bumiputera dan meningkatkan lagi penyertaan Bumiputera dalam sektor perniagaan dan perusahaan. Kerajaan akan memastikan usahawan Bumiputera mendapat manfaat melalui pelaksanaan DKN2030 ini, melalui strategi-strategi dan inisiatif-inisiatif, di antaranya seperti berikut:

- (i) menyediakan pelbagai sokongan dan platform dalam bentuk program dan bantuan berstruktur serta insentif pembiayaan bagi menarik minat Bumiputera untuk terlibat secara serius dalam bidang keusahawanan dan latihan keusahawanan bagi meningkatkan keupayaan dan kemahiran keusahawanan Bumiputera;
- (ii) memperkukuhkan pelaksanaan Program Pembangunan Vendor (PPV) dengan mewujudkan vendor berbilang tingkat (*multiple tier*) dalam kalangan usahawan Bumiputera. Melalui program PPV ini akan meningkatkan dan memantapkan keupayaan dan prestasi usahawan Bumiputera untuk melonjakkan mereka ke tahap yang lebih tinggi;
- (iii) usaha juga akan dipergiat untuk mendapatkan penglibatan lebih banyak *anchor* dari kalangan *Government-Linked Company* (GLC), *Multinational Company* (MNC), *Public Limited Company* (PLC) dan sebagainya untuk membantu membangunkan vendor-vendor Bumiputera bagi membuka peluang kepada vendor-vendor ini terlibat dalam rantai bekalan mereka; dan
- (iv) memudahkan serta menggalakkan usahawan Bumiputera untuk menceburi sektor baharu dan berpotensi tinggi.

3. Selain itu, tumpuan juga diberikan untuk meningkatkan pembinaan jatidiri dan minda kelas pertama serta *mindset* keusahawanan yang merupakan faktor utama bagi melahirkan usahawan yang berjaya dalam kalangan usahawan Bumiputera. Usahawan Bumiputera akan terus diperkasakan dengan penerapan pembangunan *capacity and capability* supaya berani mengambil risiko dan bersedia mengeluarkan perbelanjaan sendiri untuk meningkatkan prestasi dan mengembangkan perniagaan tanpa terlalu bergantung kepada bantuan Kerajaan.

Sekian, terima kasih.

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN DEWAN RAKYAT
MESYUARAT KETIGA, PENGGAL KEDUA
PARLIMEN KEEMPAT BELAS**

PERTANYAAN : LISAN
DARIPADA : YB IR. YUSOF BIN ABDUL WAHAB
KAWASAN : TANJONG MANIS
TARIKH : 20 NOVEMBER 2019 (RABU)

SOALAN :

YB IR. YUSOF BIN ABDUL WAHAB minta **MENTERI KERJA RAYA** menyatakan adakah perancangan untuk menaik taraf jalan sedia ada yang menghubungkan Feri Batang Lassa dan Feri Batang Paloh. Apabila pembinaan Jambatan Batang Lassa dan Jambatan Batang Paloh siap nanti, adalah dijangka semakin ramai warga yang akan menggunakan jaringan jalan tersebut untuk pergi ke bandar-bandar lain.

JAWAPAN :

Tuan Yang Di-Pertua,

Untuk makluman Ahli Yang Berhormat, berdasarkan semakan Kementerian ini dengan pihak JKR Sarawak, projek pembinaan Jambatan Batang Lassa dan Jambatan Batang Paloh adalah merupakan projek di bawah Kerajaan Negeri Sarawak dengan menggunakan peruntukan dari Kerajaan Negeri Sarawak. Ini adalah kerana jalan sedia ada yang menghubungkan Feri Batang Lassa dan Feri Batang Paloh merupakan Jalan Negeri.

Walau bagaimanapun, pihak Kementerian yakin apabila kedua-dua projek jambatan tersebut siap kelak, ianya akan memberikan manfaat kepada penduduk di persekitarannya.

Sekian, terima kasih.

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN LISAN DEWAN RAKYAT
MESYUARAT KETIGA, PENGGAL KEDUA
PARLIMEN KEEMPAT BELAS**

PERTANYAAN : LISAN

**DARIPADA : DATUK ZAKARIA BIN MOHD. EDRIS
@ TUBAU [LIBARAN]**

TARIKH : 20 NOVEMBER 2019 [RABU]

SOALAN NO. 21

Minta **MENTERI PERUMAHAN DAN KERAJAAN TEMPATAN** menyatakan bagaimana Kementerian dapat memainkan peranan dalam menjamin kesejahteraan penduduk PPR selepas insiden lif terhempas di PPR Kerinchi dan adakah PBT akan mengambil inisiatif untuk menggantikan lif-lif yang telah berusia.

JAWAPAN

Tuan Yang di-Pertua,

1. Untuk makluman Yang Berhormat, Kementerian Perumahan dan Kerajaan Tempatan (KPKT) sentiasa mengambil berat akan kesejahteraan penduduk sama ada yang menghuni di perumahan berstrata kos rendah swasta atau awam.
2. Antara inisiatif yang telah diambil oleh Kerajaan adalah dengan menggubal dan melaksanakan Dasar Komuniti Negara (DKOMN) yang bertujuan untuk menangani isu sosial perumahan di peringkat komuniti setempat, khususnya di kawasan perumahan berstrata kos rendah di seluruh negara.

3. Objektif utama Dasar Komuniti Negara adalah untuk mendayaupayakan (*empowering*) komuniti setempat supaya mereka boleh melibatkan diri secara aktif dalam pengurusan dan penyelenggaraan harta awam dan harta bersama yang merupakan sebahagian daripada tempat tinggal mereka. Ini adalah selaras dengan Kluster 1 DKOMN iaitu Infrastruktur dan Penyelenggaraan di mana di bawah Strategi 1.2, Kerajaan ingin mempergiat penglibatan komuniti dalam pengurusan dan penyelenggaraan harta bersama.

4. Sebagaimana Yang Berhormat sedia maklum, KPKT juga ada menyediakan peruntukan bagi penyelenggaraan perumahan berstrata kos rendah awam dan swasta melalui Program Penyelenggaraan Perumahan (PPP) bagi Program Perumahan Rakyat (PPR) dan Program Tabung Penyelenggaraan Perumahan Malaysia (TPPM) bagi perumahan swasta.

5. Kedua-dua program ini merupakan inisiatif secara *one-off* dalam membantu penghuni-penghuni perumahan yang terlibat bagi membaik pulih dan menyenggara bangunan dan harta bersama. Antara skop kerja pembaikan yang terlibat adalah seperti mengganti bumbung, tangki air dan pendawaian elektrik termasuklah mengganti lif yang rosak.

6. Pada tahun 2020, peruntukan untuk program penyelenggaraan perumahan di bawah PPP dan TPPM adalah sebanyak RM100 juta sebagaimana yang diumumkan semasa pembentangan Bajet 2020. Peruntukan ini termasuklah untuk kerja-kerja penyelenggaraan lif di perumahan berstrata kos rendah awam dan swasta.

7. Pihak Berkuasa Tempatan (PBT) dan Kerajaan Negeri perlu mengenal pasti kawasan/ perumahan yang memerlukan bantuan melalui program ini dan mengemukakan permohonan kepada KPKT untuk tujuan penyaluran peruntukan ke atas kerja-kerja pembaikan yang akan dilaksanakan. Kelulusan daripada pihak KPKT pula adalah tertakluk kepada peruntukan tahunan yang diluluskan oleh Kementerian Kewangan.

8. Selain itu, adalah menjadi tanggungjawab pihak Kerajaan Negeri/PBT sebagai pemilik lif di PPR yang mempunyai lif untuk memastikan kontrak penyelenggaraan sentiasa diperbaharui di samping melantik kontraktor lif yang kompeten untuk memeriksa dan menyenggara lif mengikut jadual penyelenggaraan berkala.

9. Akhir sekali, peranan semua pihak amat diperlukan bagi memastikan setiap komuniti perumahan yang tinggal di perumahan strata dapat menikmati kehidupan yang selesa, selamat dan kondusif di tempat tinggal mereka sendiri seterusnya dapat mengelakkan insiden seperti lif terhempas berulang.

Sekian, terima kasih.

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN LISAN
DEWAN RAKYAT MESYUARAT KETIGA
PENGAL KEDUA, PARLIMEN KEEMPAT BELAS**

PERTANYAAN : LISAN

**DARIPADA : DR. NIK MUHAMMAD ZAWAWI BIN HAJI
SALLEH [PASIR PUTEH]**

TARIKH : 20 NOVEMBER 2019 (RABU)

SOALAN

Minta **MENTERI PEMBANGUNAN USAHAWAN** menyatakan adakah usahawan baharu luar bandar khususnya di Parlimen Pasir Puteh dan negeri Kelantan mendapat manfaat di bawah program PROTÉGÉ serta adakah mereka layak menerima geran permulaan perniagaan.

JAWAPAN

Tuan Yang Dipertua,

1. Program pembudayaan keusahawanan di bawah seliaan PROTÉGÉ termasuk program PROTÉGÉ Reach-Out & Awareness yang melibatkan kerjasama antara pihak industri, agensi dan universiti di seluruh Malaysia. Ianya bertujuan memberi kesedaran seterusnya memupuk minat para belia termasuklah para pelajar dan graduan yang berminat untuk menjadikan bidang keusahawanan sebagai alternatif kerjaya utama selepas bergraduasi kelak.

2. Program ini mensasarkan siswa-siswi, graduan dan pengunjung yang berminat dalam bidang keusahawanan dari seluruh Malaysia termasuklah dari Kelantan. Malah, program kebolehpasaran dan keusahawanan bakal diadakan oleh PROTÉGÉ di Kelantan pada 21 November 2019 bertempat di Universiti Malaysia Kelantan (UMK). Semua usahawan muda dari seluruh Kelantan terutamanya dari Pasir Puteh

adalah dijemput untuk bersama-sama memanfaatkan segala ilmu dan peluang yang disediakan sempena program ini.

3. Program latihan keusahawanan seperti PROTÉGÉ Business Accelerator pula merangkumi dua modul utama iaitu sesi latihan berpusat dan sesi mentoring bersama BisKaunselor yang telah dilantik. Program selama 4 bulan ini bertujuan untuk memberikan latihan khusus yang disesuaikan untuk mengisi jurang pengetahuan dan kemahiran para usahawan seterusnya meningkatkan hasil jualan mereka. Program ini telah dilaksanakan bermula Ogos sehingga Disember 2019.

4. Walaupun penyertaan program ini terbuka kepada semua usahawan baru di seluruh Malaysia, namun sehingga kini tiada usahawan dari Kelantan yang telah mendaftar untuk turut serta.

5. PROTÉGÉ tidak menawarkan sebarang geran kepada para usahawan namun semua peserta dan graduan yang menghadiri program-program latihan kebolehpasaran dan keusahawanan dapat mengakses atau memohon dana-dana yang disediakan di bawah MED dan agensi-agensi yang berkaitan sekiranya berkelayakan untuk memulakan perniagaan seterusnya seperti:

TEKUN

i. Program Pembangunan Usahawan Siswazah (PPUS)

Had maksimum pembiayaan untuk 3 orang rakan kongsi di bawah syarikat yang sama sehingga RM150,000. Kadar keuntungan dikenakan adalah sehingga 4%.

ii. Program Agropreneur Muda (PAM) – dilaksanakan dengan kerjasama Kementerian Pertanian & Industri Asas Tani (MOA) dengan Geran secara In-Kind Contribution dari MOA dengan nilai sehingga RM20,000 manakala TEKUN menyalurkan pembiayaan sehingga RM50,000 bagi pengembangan / peningkatan projek.

SME BANK

Menawarkan bantuan pembiayaan kepada perusahaan kecil dan sederhana (PKS) tanpa mengira kawasan atau kaum, termasuk:

- i. Program Pembiayaan Perniagaan Kecil (SBF) – pembiayaan modal kerja untuk usahawan
- ii. Skim Pembiayaan Ekonomi Desa (SPED) – meningkatkan produktiviti serta mengembangkan perniagaan
- iii. Pembiayaan Premis Perniagaan (i-3P) – penyelesaian fleksibel untuk memiliki atau membiayai semua premis perniagaan
- iv. MySME Bina – pembiayaan projek pembinaan dan infrastruktur
- v. MySME Bekal – penyelesaian untuk pembiayaan kontrak bekalan dan penyelenggaraan
- vi. MySME Lady – membantu memperkasakan wanita dalam perniagaan
- vii. Tabung Khas Pelancongan (SFT 3) – bantuan kepada PKS dalam industri pelancongan
- viii. 'Subordinated Financing Programme' – menyokong, memperkasa dan mengukuhkan kelangsungan ekonomi Bumiputera dalam perniagaan

BANK RAKYAT

- i. Skim Pembiayaan Mikro-i – kemudahan pembiayaan dari RM1,000 hingga RM50,000
- ii. Pembiayaan Usahawan Kecil dan Sederhana (startup) – dari RM50,000 hingga RM500,000 dengan Syarikat Jaminan Pembiayaan Perniagaan (SJPP)

6. Selain daripada bantuan perniagaan yang disediakan oleh agensi Kementerian, peluang-peluang latihan keusahawanan turut ditawarkan kepada para usahawan tempatan. Agensi terlibat ialah:

- i. Centre For Entrepreneur Development & Research Sdn Bhd (CEDAR); anak syarikat SME Bank;
- ii. Institut Keusahawanan Negara (INSKEN); dan
- iii. Malaysian Global Innovation & Creativity Centre (MaGIC).

Sekian, terima kasih

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN LISAN DEWAN RAKYAT
MESYUARAT KETIGA, PENGGAL KEDUA,
PARLIMEN KEEMPAT BELAS**

PERTANYAAN : LISAN
DARIPADA : Y.B. TUAN HAJI AKMAL NASRULLAH BIN
MOHD NASIR
[JOHOR BAHRU]
TARIKH : 20 NOVEMBER 2019 (RABU)

SOALAN NO. 23

Y.B. TUAN AKMAL NASRULLAH BIN MOHD NASIR [JOHOR BAHRU] minta **MENTERI KEWANGAN** menyatakan apakah status terkini proses rundingan pengambilalihan empat konsesi lebuhraya (LDP, KESAS, PRINT dan SMART) yang pernah dicadangkan sebelum ini.

JAWAPAN

Tuan Yang di-Pertua,

YAB Perdana Menteri Tun Dr Mahathir Mohamad pada 23 Februari 2019 telah mengumumkan cadangan untuk mengambil alih empat konsesi lebuhraya bertol iaitu Lebuhraya Damansara Puchong (LDP), Sistem Penyuraian Trafik KL Barat (SPRINT), Lebuhraya Shah Alam (KESAS) dan Terowong SMART (SMART). Cadangan tersebut telahpun diluluskan secara prinsip oleh Jemaah Menteri pada 27 Februari 2019.

Hasil daripada usaha rundingan dalam tempoh beberapa bulan yang lepas, Kementerian Kewangan telah memberikan tawaran rasmi bersyarat pada 21 Jun 2019 kepada keempat-empat syarikat konsesi tersebut setelah mendapatkan kelulusan YAB Perdana Menteri atas tawaran tersebut pada 20 Jun 2019. Tawaran bersyarat tersebut adalah tertakluk kepada kelulusan Jemaah Menteri serta pemegang saham dan pemiutang empat syarikat konsesi lebuhraya tersebut.

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN LISAN DEWAN RAKYAT
MESYUARAT KETIGA, PENGGAL KEDUA
PARLIMEN KEEMPAT BELAS**

PERTANYAAN : LISAN

**DARIPADA : DATO' SERI MAHDZIR BIN KHALID
[PADANG TERAP]**

TARIKH : 20 NOVEMBER 2019 [RABU]

SOALAN NO. 24

Minta **MENTERI PERUMAHAN DAN KERAJAAN TEMPATAN** menerangkan apakah relevan cadangan untuk menganjurkan Kempen Pemilikan Rumah (HOC) di negara ini kepada warga China dan Hong Kong memandangkan ianya dilihat seolah-olah bersifat propemaju di samping berupaya memberikan impak negatif seperti kenaikan mendadak harga rumah sehingga di luar kemampuan rakyat tempatan.

JAWAPAN

Tuan Yang di-Pertua,

1. Untuk makluman Yang Berhormat, HOC merupakan program yang diperuntukkan kepada rakyat Malaysia sahaja bagi memiliki kediaman dengan insentif yang diberikan oleh Kerajaan dan diskaun daripada pihak pemaju. Manakala melalui program *Malaysia My Second Home* (MM2H), Kerajaan Malaysia menyediakan satu inisiatif untuk menarik dan menawarkan peluang kepada warganegara asing yang mempunyai kemampuan kewangan yang tinggi serta memenuhi syarat untuk

menetap dan merencanakan ekonomi di Malaysia melalui subsektor pelaburan, hartanah, pendidikan, perubatan, dan automobil.

2. Berdasarkan data Pusat Maklumat Harta Tanah Negara (NAPIC) terdapat 4,213 (12.8%) rumah mewah berharga RM1 juta ke atas dengan nilai RM8.3 bilion tidak terjual di negara ini. Sehubungan itu, penjualan rumah mewah kepada warga asing dapat mengurangkan lambakan unit rumah mewah sedia ada serta menggalakkan pertumbuhan ekonomi secara keseluruhannya.

3. Selain itu, berdasarkan transaksi jual beli hartanah kediaman yang dikeluarkan oleh NAPIC, sehingga kini (Jan - Jun 2019), jumlah pemilikan rumah oleh warga asing adalah amat rendah iaitu sebanyak 398 orang (0.4%), berbanding pemilikan oleh warga Malaysia iaitu 99,524 orang (99.6%). Secara keseluruhan, transaksi ini menunjukkan pasaran hartanah kediaman bagi warga asing masih terkawal.

4. Bagi mengekalkan pertumbuhan ekonomi yang positif, Kementerian Perumahan dan Kerajaan Tempatan (KPKT) mencadangkan agar tindakan segera diambil bagi memastikan lambakan rumah mewah ini terjual dan sekali gus membantu merencanakan kembali ekonomi negara. Sehubungan itu, Kementerian mencadangkan agar rumah-rumah mewah yang tidak terjual ini boleh dijual kepada ekspatriat yang berkecukupan mengikut mekanisme sedia ada Kerajaan melalui program MM2H dan bukanlah melalui HOC seperti yang telah dijelaskan dalam kenyataan media pada 12 September 2019.

5. Berhubung mekanisme untuk mengelakkan kenaikan harga rumah secara mendadak, penetapan harga penjualan hartanah mewah kepada warga asing adalah berdasarkan garis panduan yang dikeluarkan oleh Unit Perancang Ekonomi (kini dikenali sebagai Kementerian Hal Ehwal Ekonomi - MEA) iaitu Garis Panduan Perolehan Hartanah merujuk kepada hartanah bernilai RM1 juta dan ke atas yang berkuat kuasa

mulai 1 Mac 2014. Pada masa yang sama juga, Kerajaan Negeri turut mempunyai dasar pemilikan hartanah warga asing bagi memastikan pihak pemaju tidak sewenang-wenangnya membina rumah mewah yang bertujuan untuk dijual kepada warga asing dan warga asing tidak sewenang-wenangnya boleh membeli rumah tanpa kawalan sehingga menimbulkan spekulasi pasaran harga rumah.

6. Walau bagaimanapun, mengenai pengumuman Belanjawan 2020 yang telah menurunkan had milikan warga asing daripada RM1 juta kepada RM600,000, KPKT akan bekerjasama dengan Kementerian Kewangan dan Kementerian serta agensi lain yang terlibat seperti Jabatan Ketua Pengarah Tanah dan Galian (JKPTG) di bawah Kementerian Air, Tanah dan Sumber Asli (KATS), KDN, Lembaga Hasil Dalam Negeri (LHDN) dan Kerajaan-kerajaan Negeri agar satu mekanisme kawalan dapat diwujudkan bagi mengelakkan spekulasi harga oleh pemaju dan menjaga kepentingan pembeli tempatan.

Sekian, terima kasih.

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN LISAN DEWAN RAKYAT
MESYUARAT KETIGA, PENGGAL KEDUA,
PARLIMEN KEEMPAT BELAS**

PERTANYAAN : LISAN
DARIPADA : Y.B. DATUK HAJI HASANUDDIN BIN MOHD YUNUS
[HULU LANGAT]
TARIKH : 20 NOVEMBER 2019 (RABU)

SOALAN NO. 25

Y.B. TUAN HASANUDDIN BIN MOHD YUNUS [HULU LANGAT] minta **MENTERI KEWANGAN** menyatakan adakah Kerajaan mempunyai perancangan untuk mengkaji semula kadar bayaran sagu hati kepada pensyarah/penceramah/fasilitator sambilan berdasarkan Pekeliling Kewangan Bil.2 Tahun 2015 yang kini dilihat sudah tidak sesuai lagi.

JAWAPAN

Tuan Yang di-Pertua,

Untuk makluman Ahli Yang Berhormat, pada masa ini, peraturan yang menetapkan tentang kadar-kadar dan syarat-syarat bayaran sagu hati kepada pensyarah/penceramah dan fasilitator sambilan di kalangan penjawat awam adalah berdasarkan kepada Pekeliling Perbendaharaan (PP) WP1.8 (Peraturan Mengenai Kadar-Kadar dan Syarat-Syarat Bayaran Sagu Hati kepada Pensyarah/Penceramah dan Fasilitator Sambilan). Pekeliling Kewangan Bilangan 2 Tahun 2015 pula merupakan suatu bentuk arahan dalaman oleh Kementerian Perumahan dan Kerajaan Tempatan (KPKT) yang digubal berdasarkan PP WP1.8 dan PP PK2.1 (Kaedah Perolehan Kerajaan) serta hanya terpakai di peringkat KPKT sahaja.

Berhubung cadangan Ahli Yang Berhormat sama ada Kerajaan mempunyai perancangan untuk mengkaji semula kadar bayaran sagu hati pensyarah/penceramah dan fasilitator sambilan yang dibayar berdasarkan kelayakan gred pegawai, Kementerian Kewangan Malaysia (MOF) akan mengkajinya sekiranya terdapat keperluan.

Ini kerana bayaran sagu hati yang diberikan merupakan satu bentuk penghargaan kepada penjawat awam yang dilantik selaku pensyarah/penceramah atau fasilitator sambilan di atas perkongsian pengetahuan dan bimbingan yang diberikan ketika sesi syarahan/ceramah ataupun sesi amali/praktikal dalam topik yang berkaitan dengan bidang kebitaraan (*niche area*) pegawai berkenaan. Selain itu, pegawai yang memberikan syarahan/ceramah atau menjadi fasilitator sambilan tetap dibayar gaji meskipun pada hari tersebut pegawai tidak menjalankan tugas hakiki serta layak membuat tuntutan bertugas rasmi yang berkaitan sebagai tambahan kepada bayaran sagu hati tersebut.

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN LISAN DEWAN RAKYAT
MESYUARAT KETIGA, PENGGAL KEDUA,
PARLIMEN KEEMPAT BELAS**

PERTANYAAN : LISAN
DARIPADA : Y.B. DATO' SERI DR. AHMAD ZAHID BIN
HAMIDI [BAGAN DATOK]
TARIKH : 20 NOVEMBER 2019 (RABU)

SOALAN NO. 26

Y.B. DATO' SERI DR. AHMAD ZAHID BIN HAMIDI [BAGAN DATOK] minta **MENTERI KEWANGAN** menyatakan sehingga suku ketiga 2019, berapakah jumlah tuntutan yang telah dibuat melalui skim MySalam, dan adakah terdapat sebarang perancangan di peringkat Kementerian untuk meluaskan penerima MySalam ini kepada golongan M40 pula.

JAWAPAN

Tuan Yang di-Pertua,

Untuk makluman Ahli Yang Berhormat, Skim Perlindungan Kesihatan Nasional mySalam (mySalam) adalah inisiatif Kerajaan yang diperkenalkan pada Belanjawan tahun 2019 bertujuan menyediakan perlindungan kesihatan takaful percuma kepada individu B40 yang juga penerima Bantuan Sara Hidup (BSH) berumur 18 hingga 55 tahun, serta pasangan mereka. Berdasarkan rekod sehingga 11 November 2019, 4,054 tuntutan di bawah Skim mySalam telah diluluskan dengan jumlah yang telah dibayar sebanyak RM5,945,450. Daripada 4,054 tuntutan yang diluluskan, 3,424 adalah merupakan tuntutan bagi manfaat hospitalisasi manakala 630 adalah bagi manfaat penyakit kritikal.

Seperti yang diumumkan dalam pembentangan Belanjawan 2020 pada 11 Oktober 2019, perlindungan mySalam mulai 1 Januari 2020 akan dipanjangkan kepada:

- Perlindungan ke atas 45 penyakit kritikal termasuk penyakit terminal dan polio berbanding 36 penyakit sedia ada;
- Individu yang berumur sehingga 65 tahun berbanding dengan 55 tahun sekarang, yang akan memberi manfaat tambahan kepada 1.5 juta individu;
- Individu yang mempunyai pendapatan kasar tahunan sehingga RM100 ribu. Mereka akan menerima bayaran penyakit kritikal sebanyak RM4 ribu dan bayaran penggantian pendapatan sebanyak RM50 sehari untuk tempoh maksimum 14 hari apabila didiagnos dan dimasukkan ke hospital kerajaan. Ini akan memberi manfaat kepada 5 juta individu;
- Individu bujang berumur 40 tahun dan ke atas dengan pendapatan kurang daripada RM2 ribu sebulan; dan
- Individu bujang OKU.

Kerajaan akan masih lagi mengkaji kesesuaian / keperluan untuk memperluaskan kriteria-kriteria lain yang boleh dilindungi di bawah Skim mySalam, namun ia adalah tertakluk kepada kemampuan kewangan dana mySalam sedia ada.

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN DEWAN RAKYAT
MESYUARAT KETIGA, PENGGAL KEDUA
PARLIMEN KEEMPAT BELAS**

PERTANYAAN : LISAN
DARIPADA : YB TUAN JONATHAN BIN YASIN
KAWASAN : RANAU
TARIKH : 20 NOVEMBER 2019 (RABU)

SOALAN :

YB TUAN JONATHAN BIN YASIN minta **MENTERI KERJA RAYA** menyatakan bilakah laluan Pan Borneo akan disiapkan untuk melintasi daerah Ranau dan kos yang terlibat.

JAWAPAN :

Tuan Yang Di-Pertua,

Untuk makluman Ahli Yang Berhormat, perancangan pelaksanaan 35 pakej kerja bagi projek Lebuhraya Pan Borneo (LPB) Sabah turut merangkumi perancangan naik taraf jalan persekutuan sedia ada yang melintasi daerah Ranau, iaitu dari Ranau ke Kampung Nabutan. Walau bagaimanapun, Jemaah Menteri baru-baru telah bersetuju dengan cadangan hala tuju pelaksanaan projek LPB Sabah, iaitu antara lain supaya pelaksanaan projek diteruskan dalam Rancangan Malaysia Kesebelas melibatkan 15 pakej kerja daripada keseluruhan 35 pakej kerja di peringkat awal perancangan. Baki 20 pakej kerja yang turut melibatkan naik taraf jalan di Ranau dijadual akan dilaksanakan seawal Rancangan Malaysia Keduabelas yang turut tertakluk kepada kemampuan kewangan semasa Kerajaan.

Sekian, terima kasih.

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN LISAN DEWAN RAKYAT
MESYUARAT KETIGA, PENGGAL KEDUA,
PARLIMEN KEEMPAT BELAS**

PERTANYAAN : LISAN
DARIPADA : Y.B. TUAN ABDUL LATIFF BIN ABDUL RAHMAN
[KUALA KRAI]
TARIKH : 20 NOVEMBER 2019 (RABU)

SOALAN NO. 28

Y.B. TUAN ABDUL LATIFF BIN ABDUL RAHMAN [KUALA KRAI] minta **MENTERI KEWANGAN** menyatakan berapakah cukai yang dipungut dari negeri Kelantan termasuk hasil minyak dan gas.

JAWAPAN

Tuan Yang di-Pertua,

Untuk makluman Ahli Yang Berhormat, hasil cukai yang dikutip terbahagi kepada dua kategori iaitu cukai langsung dan cukai tidak langsung.

- a. Cukai Langsung yang dikutip Lembaga Hasil Dalam Negeri (LHDN) adalah seperti berikut:
 1. Cukai Pendapatan Individu;
 2. Cukai Pendapatan Korporat;
 3. Cukai Keuntungan Harta Tanah;
 4. Duti Setem;
 5. Koperasi;
 6. Cukai Pegangan;
 7. Cukai Pendapatan Petroleum; dan
 8. Cukai Aktiviti Perniagaan Labuan.
- b. Cukai Tidak Langsung yang dikutip Jabatan Kastam Diraja Malaysia (JKDM) adalah seperti berikut:
 1. Cukai Jualan;
 2. Cukai Perkhidmatan;
 3. Duti Import;
 4. Duti Eksport;
 5. Duti Eksais; dan
 6. Cukai Pelancongan.

Untuk makluman Ahli Yang Berhormat, lokasi cawangan LHDN dan JKDM yang menerima cukai adalah berkemungkinan besar berbeza dengan tempat di mana aktiviti ekonomi pembayar cukai dijalankan atau negeri tempat tinggal sebenar pembayar cukai. Oleh itu, jumlah kutipan cukai yang dibayar kepada LHDN dan JKDM di peringkat negeri tidak menggambarkan bahawa cukai yang dihasilkan adalah daripada sumbangan sebenar aktiviti ekonomi di negeri berkenaan.

Jumlah kutipan cukai langsung Negeri Kelantan bagi tahun 2016 hingga 2018 adalah seperti berikut:

Tahun	Jumlah Cukai Langsung (RM)
2016	410,561,728
2017	425,647,658
2018	447,705,769

Jumlah kutipan cukai tidak langsung Negeri Kelantan bagi tahun 2016 hingga 2018 adalah seperti berikut:

Tahun	Jumlah Cukai Tidak Langsung (RM)
2016	326,322,586
2017	375,003,682
2018	288,468,562

Untuk makluman Ahli Yang Berhormat, jumlah ini adalah kutipan kasar dan tidak mengambil kira pulang balik cukai yang perlu dilakukan oleh Kerajaan. Perbelanjaan Pembangunan yang diperuntukkan kepada Negeri Kelantan bagi tahun 2016 hingga 2018 adalah seperti berikut:

Tahun	Perbelanjaan Pembangunan
2016	RM1,019 juta
2017	RM919 juta
2018	RM1,213 juta

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN LISAN DEWAN RAKYAT
MESYUARAT KETIGA, PENGGAL KEDUA,
PARLIMEN KEEMPAT BELAS**

PERTANYAAN : LISAN
DARIPADA : Y.B. TUAN TEH KOK LIM
[TAIPING]
TARIKH : 20 NOVEMBER 2019 (RABU)

SOALAN NO. 29

Y.B. TUAN TEH KOK LIM [TAIPING] minta **MENTERI KEWANGAN** menyatakan tahap pencapaian program MySalam setakat ini, bilangan orang yang berjaya terlibat dan jumlah dana yang telah berjaya disalurkan. Apakah rancangan penambahbaikan untuk program tersebut.

JAWAPAN

Tuan Yang di-Pertua,

Untuk makluman Ahli Yang Berhormat, Skim Perlindungan Kesihatan Nasional mySalam (mySalam) adalah inisiatif Kerajaan yang diperkenalkan pada Belanjawan tahun 2019 bertujuan menyediakan perlindungan kesihatan takaful percuma kepada individu B40 yang juga penerima Bantuan Sara Hidup (BSH) berumur 18 hingga 55 tahun, serta pasangan mereka. Berdasarkan rekod sehingga 11 November 2019, 4,054 tuntutan di bawah Skim mySalam telah diluluskan dengan jumlah yang telah dibayar sebanyak RM5,945,450. Daripada 4,054 tuntutan yang diluluskan, 3,424 adalah merupakan tuntutan bagi manfaat hospitalisasi manakala 630 adalah bagi manfaat penyakit kritikal.

Seperti yang diumumkan dalam pembentangan Belanjawan 2020 pada 11 Oktober 2019, perlindungan mySalam mulai 1 Januari 2020 akan dipanjangkan kepada:

- Perlindungan ke atas 45 penyakit kritikal termasuk penyakit terminal dan polio berbanding 36 penyakit sedia ada;
- Individu yang berumur sehingga 65 tahun berbanding dengan 55 tahun sekarang, yang akan memberi manfaat tambahan kepada 1.5 juta individu;
- Individu yang mempunyai pendapatan kasar tahunan sehingga RM100 ribu. Mereka akan menerima bayaran penyakit kritikal sebanyak RM4 ribu dan bayaran penggantian pendapatan sebanyak RM50 sehari untuk tempoh maksimum 14 hari apabila didiagnos dan dimasukkan ke hospital kerajaan. Ini akan memberi manfaat kepada 5 juta individu;
- Individu bujang berumur 40 tahun dan ke atas dengan pendapatan kurang daripada RM2 ribu sebulan; dan
- Individu bujang OKU.

Kerajaan akan masih lagi mengkaji kesesuaian / keperluan untuk memperluaskan kriteria-kriteria lain yang boleh dilindungi di bawah Skim mySalam, namun ia adalah tertakluk kepada kemampuan kewangan dana mySalam sedia ada.

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN LISAN DEWAN RAKYAT
MESYUARAT KETIGA, PENGGAL KEDUA
PARLIMEN KEEMPAT BELAS**

PERTANYAAN : LISAN

DARIPADA : TUAN KHAIRY JAMALUDDIN [REMBAU]

TARIKH : 20 NOVEMBER 2019 [RABU]

SOALAN

Minta **MENTERI PERUMAHAN DAN KERAJAAN TEMPATAN** menyatakan apakah mekanisme pelaksanaan yang telah ditetapkan terhadap cadangan kempen pemilikan rumah di negara ini kepada warga asing terutamanya dari China dan Hong Kong dan berapa jumlah unit dan nilai keseluruhan rumah yang disasarkan untuk dijual kepada warga asing ini.

JAWAPAN

Tuan Yang di-Pertua,

1. Untuk makluman Yang Berhormat, Kerajaan tidak meletakkan sasaran yang khusus bagi pemilikan rumah mewah oleh warga asing. Lambakan rumah mewah yang bernilai RM1 juta dan ke atas telah menjejaskan pertumbuhan ekonomi serta mewujudkan permasalahan sosial di kawasan-kawasan rumah ini yang tidak diduduki. Sehubungan itu, rumah-rumah mewah yang tidak terjual ini boleh ditangani melalui mekanisme sedia ada Kerajaan seperti Kempen *Malaysia My Second Home* (MM2H) yang menjual hartanah dengan nilai tertentu kepada ekspatriat yang layak.

2. Kementerian Perumahan dan Kerajaan Tempatan (KPKT) telah mengadakan sesi perbincangan dengan pihak urus setia MM2H iaitu Kementerian Pelancongan, Seni dan Budaya Malaysia (MOTAC) pada 24 September 2019 yang lalu bagi menyelaraskan dan mencadangkan mekanisme penjualan rumah mewah bernilai RM1 juta dan ke atas yang tidak terjual. MOTAC dan Kementerian Dalam Negeri (KDN) juga telah bekerjasama dalam mengawal kemasukan warga asing melalui program MM2H ini. Perbincangan susulan akan diadakan dengan pihak KDN bagi melihat penambahbaikan kepada program MM2H khususnya daripada aspek keselamatan negara apabila menerima kemasukan warga asing.

3. Untuk makluman Yang Berhormat juga, berdasarkan data Pusat Maklumat Harta Tanah Negara (NAPIC), terdapat 4,213 (12.8%) rumah mewah berharga RM1 juta ke atas dengan nilai RM8.3 bilion tidak terjual di negara ini. Sehubungan itu, penjualan rumah mewah kepada warga asing yang layak dan memenuhi kriteria dapat mengurangkan lambakan unit rumah mewah sedia ada serta menggalakkan pertumbuhan ekonomi secara tidak langsung.

4. Selain itu, berdasarkan transaksi jual beli hartanah kediaman yang dikeluarkan oleh NAPIC, sehingga kini (Jan - Jun 2019), jumlah pemilikan rumah oleh warga asing adalah amat rendah iaitu sebanyak 398 orang (0.4%), berbanding pemilikan oleh warga Malaysia iaitu 99,524 orang (99.6%). Secara keseluruhan, transaksi ini menunjukkan pasaran hartanah kediaman bagi warga asing masih terkawal.

Sekian, terima kasih.

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN LISAN DEWAN RAKYAT
MESYUARAT KETIGA, PENGGAL KEDUA,
PARLIMEN KEEMPAT BELAS**

PERTANYAAN : LISAN
DARIPADA : Y.B. PUAN ALICE LAU KIONG YEING
[LANANG]
TARIKH : 20 NOVEMBER 2019 (RABU)

SOALAN NO. 31

Y.B. PUAN ALICE LAU KIONG YEING [LANANG] minta **MENTERI KEWANGAN** menyatakan berapa jumlah Cukai Barangan dan Perkhidmatan (GST) yang telah dibayar balik kepada pembayar cukai sejak Jun 2018 hingga sekarang dan berapa jumlah GST yang belum dibayar balik serta jumlah pendaftar GST yang belum menerima tuntutan GST.

JAWAPAN

Tuan Yang di-Pertua,

Untuk makluman Ahli Yang Berhormat, sehingga 31 Oktober 2019, bayaran balik GST yang telah diproses dan dibayar balik oleh Kerajaan adalah berjumlah RM16.984 bilion kepada 77,492 registran.

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN LISAN DEWAN RAKYAT
MESYUARAT KETIGA, PENGGAL KEDUA,
PARLIMEN KEEMPAT BELAS**

PERTANYAAN : LISAN
DARIPADA : Y.B. PROF MADYA DR. RUSNAH BINTI
ALUAI [TANGGA BATU]
TARIKH : 20 NOVEMBER 2019 (RABU)

SOALAN NO. 32

Y.B. PROF MADYA DR. RUSNAH BINTI ALUAI [TANGGA BATU] minta **MENTERI KEWANGAN** menyatakan sama ada pihak Kementerian akan mengulang kaji jumlah tolakan cukai pendapatan untuk isteri dan anak-anak yang kurang sesuai dengan kos sara hidup semasa.

JAWAPAN

Tuan Yang di-Pertua,

Untuk makluman Ahli Yang Berhormat, Kerajaan dari masa ke semasa meneliti semua tolakan cukai yang diberi kepada pembayar cukai dan memastikan ia selari dengan keperluan pembayar cukai dalam mengimbangi kos sara hidup semasa. Ketika ini, Kerajaan telah menyediakan pelepasan cukai berhubung isteri/pasangan dan anak-anak yang boleh dituntut pembayar cukai sehingga RM37,500 seperti berikut:

- a. pelepasan bagi pasangan (suami/isteri) yang tidak mempunyai pendapatan sebanyak RM4,000 mulai tahun taksiran 2016;
- b. pelepasan bagi anak di bawah umur 18 tahun sebanyak RM2,000 setiap orang anak mulai tahun taksiran 2016;

- c. pelepasan bagi anak yang belum berkahwin dan berumur 18 tahun dan mengikuti kursus di peringkat diploma dan ke atas di institusi pengajian tinggi dalam Malaysia, atau mengikuti kursus di peringkat ijazah dan ke atas di institusi pengajian tinggi luar Malaysia, atau kursus dan institusi pengajian tinggi diiktiraf oleh pihak berkuasa Kerajaan yang berkaitan sebanyak RM8,000 mulai tahun taksiran 2016;
- d. pelepasan bagi anak kurang upaya sebanyak RM6,000 mulai tahun taksiran 2016;
- e. pelepasan bagi pasangan kurang upaya sebanyak RM3,500 mulai tahun taksiran 2006;
- f. pelepasan tambahan RM8,000 diberikan bagi anak kurang upaya berumur 18 tahun dan ke atas, belum berkahwin dan mengikuti diploma dan ke atas di dalam Malaysia / peringkat ijazah dan ke atas di luar Malaysia mulai tahun taksiran 2016; dan
- g. pelepasan bagi pembelian alat sokongan asas untuk kegunaan pembayar cukai, pasangan, anak dan ibu bapa OKU sebanyak RM6,000 mulai tahun taksiran 2015.

Dalam Belanjawan 2020 yang dibentangkan pada 11 Oktober 2019, Kerajaan telah menambah baik had dan skop pelepasan cukai yang diberi kepada pembayar cukai berkaitan pasangan dan anak-anak seperti berikut:

- a. pelepasan ke atas yuran Taman Asuhan Kanak-Kanak dan Taman Didikan Kanak-Kanak untuk anak berumur sehingga 6 tahun telah dinaikkan dari RM1,000 kepada RM2,000; dan
- b. pelepasan ke atas perbelanjaan perubatan penyakit serius bagi individu, pasangan atau anak-anak (termasuk pemeriksaan perubatan penuh RM500) sebanyak RM6,000 kini diperluaskan untuk meliputi rawatan kesuburan.

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN DEWAN RAKYAT
MESYUARAT KETIGA, PENGGAL KEDUA
PARLIMEN KEEMPAT BELAS**

PERTANYAAN : LISAN
DARIPADA : YB DATUK ABD RAHIM BIN BAKRI
KAWASAN : KUDAT
TARIKH : 20 NOVEMBER 2019 (RABU)

SOALAN :

YB DATUK ABD RAHIM BIN BAKRI minta **MENTERI KERJA RAYA** menyatakan setakat manakah kemajuan perlaksanaan projek jalan raya Pan-Borneo di negeri Sabah telah dilaksanakan setakat ini dan bilakah projek ini khususnya di jajaran laluan pantai barat Sabah dan ke utara Sabah menuju ke Kudat dapat disiapkan. Berapakah peruntukan disediakan bagi maksud ini.

JAWAPAN :

Tuan Yang Di-Pertua,

Untuk makluman Ahli Yang Berhormat, perancangan pelaksanaan 35 pakej kerja bagi projek Lebuhraya Pan Borneo (LPB) Sabah turut merangkumi perancangan pembinaan jalan baru satu lorong dua hala (*single carriageway*) dari Tuaran ke Kudat dengan anggaran jarak 123 km. Perancangan ini telah dibahagikan kepada 6 pakej kerja, yang mana 1 pakej kerja iaitu dari Pituru ke Rampayan Laut telah memulakan pembinaan dengan kos pembinaan RM558.8 juta. Manakala baki 5 pakej kerja masih belum dibuat sebarang pelantikan kontraktor.

Sukacita ingin saya menarik perhatian Ahli Yang Berhormat bahawa Jemaah Menteri baru-baru telah bersetuju dengan cadangan hala tuju pelaksanaan projek LPB Sabah, iaitu antara lain supaya pelaksanaan projek diteruskan dalam Rancangan Malaysia Kesebelas melibatkan 15 pakej kerja daripada keseluruhan 35 pakej kerja di peringkat awal perancangan. Baki 20 pakej kerja yang turut melibatkan 5 pakej kerja dari Tuaran ke Kudat dijadual akan dilaksanakan seawal Rancangan Malaysia Keduabelas, di mana ianya turut tertakluk kepada kemampuan kewangan semasa Kerajaan.

Sekian, terima kasih.